Stockholms läns landsting

29

Säkerställande av landstigets styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser

LS 2017-1222

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-04-04

LS 2017-1222

Landstingsstyrelsen

Säkerställande av landstigets styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser

Föredragande landstingsråd: Irene Svenonius

Ärendebeskrivning

Förslag till inriktning för det fortsatta arbetet med att säkerställa styrning och uppföljning av landstingets verksamhetsstiftelser.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att, efter dialog med berörda nämnder, under 2018 återkomma till landstingsstyrelsen med ett slutligt förslag för förbättrad styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser, i enlighet med vad som föreslås i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting är till för länets invånare. Den enskilde patienten och resenären i Stockholmsregionen är utgångspunkten i Alliansens ambitioner och strävanden att utveckla hälso- och sjukvården, kollektivtrafiken och övriga verksamheter på kort och lång sikt.

Stockholms läns landsting har en mycket god ekonomi och har redovisat överskott elva år i rad. Vi ser nu att tillväxten i skatteunderlaget avtar framöver och vi måste hålla hårt i varenda krona av skattebetalarnas pengar.

Stockholms läns landsting har stora engagemang i stiftelser som bedriver verksamhet som är gynnsam för länet och länets invånare. Dessa engagemang måste, på samma sätt som landstingets egen verksamhet, vara föremål för effektivt arbete, god uppsikt och säkerställande att pengarna går till ändamål som är till gagn för skattebetalarna.

Stockholms läns landsting ansvarar bland annat för stiftelser inom forskning, kultur, turism, skärgårdsfrågor, global tillväxt, innovation, näringsliv, infrastruktur mm. Frågor som är viktiga för länets växande befolkning.

Engagemanget i verksamhetsstiftelserna ser olika ut. Stockholms läns landsting är ibland ensam stiftare och ibland medstiftare. I andra fall huvudfinansiär eller bidragsgivare. Styrelserepresentation ser också olika ut, ibland politisk och ibland tjänstemän.

Stockholms läns landsting beviljade under 2017 cirka 370 miljoner kronor i bidrag till stiftelserna. Det är ungefär lika mycket som en mindre svensk kommun har i skatteintäkter. Därutöver hyr landstinget i flera fall lokaler av stiftelserna. Det är således av största vikt att landstinget har god styrning och uppföljning av de verksamhetsstiftelser som landstinget ansvarar för utifrån ändamålet med stiftelserna.

Från och med 1 februari 2018 har förhållandena i Stiftelsen Clara förändrats som en följd av att Kammarkollegiet beviljat den permutationsansökan som stiftelsen ansökt om.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets protokollsutdrag den 27 mars 2018
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Rapporten Översyn verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting

Irene Svenonius

Gustaf Drougge

§ 23
Säkerställande av landstingets styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser

LS 2017-1222

Ärendebeskrivning

Förslag till inriktning för det fortsatta arbetet med att säkerställa styrning och uppföljning av landstingets verksamhetsstiftelser.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Rapporten Översyn verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till landstingsdirektörens förslag

Beslut

Arbetsutskottet föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att under 2018 återkomma till landstingsstyrelsen med ett slutligt förslag för förbättrad styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser, i enlighet med vad som föreslås i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
SFI Ekonomi
Lisa Venizelos

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-03-09

LS 2017-1222

Landstingsstyrelsen

Säkerställande av landstigets styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser

Ärendebeskrivning
Förslag till inriktning för det fortsatta arbetet med att säkerställa styrning och uppföljning av landstingets verksamhetsstiftelser.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Rapporten Översyn verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting

Förslag till beslut
Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att under 2018 återkomma till landstingsstyrelsen med ett slutligt förslag för förbättrad styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser, i enlighet med vad som föreslås i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Utifrån landstingsfullmäktiges beslut i juni 2017 om att stärka styrning och uppföljning av de verksamhetsstiftelser som landstinget finansierar och utövar ägarstyrning i, i form av styrelseposter, LS 2017–0452, har förvaltningen våren 2017 genomfört en översyn och kartläggning av samtliga verksamhetsstiftelser inom Stockholms läns landsting.

Översynen visar att landstinget har behov av en mer strukturerad och transparent process för att utifrån de juridiska ramarna styra och följa upp de verksamhetsstiftelser som landstinget har engagemang i och åtaganden hos.

Förvaltningen föreslår inriktning och utvecklingsområden för det fortsatta arbetet med att säkerställa landstingets och verksamhetsstiftelsernas framtida gemensamma ändamålsenlighet och effektivitet.

Bakgrund
Landstingsstyrelsen gav i januari 2017 landstingsdirektören i uppdrag, LS 2017–0180, att säkerställa en effektiv ledning, styrning och uppföljning av landstingets verksamheter, för att frigöra resurser för kärnverksamhet och för att förbättra landstingsstyrelsens förutsättningar för god uppsikt över den samlade landstingsverksamheten.

Landstingsfullmäktige har i SLL Mål och budget 2018, LS 2017–0452, beslutat att landstingets styrning och uppföljning ska stärkas avseende de verksamhetsstiftelser där landstinget har en finansiering och en ägarstyrning i form av styrelseposter, samt att de nämnder och bolag som ansvarar för respektive stiftelse på uppdrag av landstingsfullmäktige ska ha en tydlig uppföljning av stiftelsens verksamhet. Uppföljningen av stiftelsernas verksamheter och ändamålens relevans för landstinget ska ske kontinuerligt för att löpande säkerställa att landstingets egen finansiering av den aktuella verksamheten är ändamålsenlig och effektiv i förhållande till landstingets mål.

Överväganden
Förvaltningen har genomfört en översyn och kartläggning av samtliga verksamhetsstiftelser inom Stockholms läns landsting, uppdraget slutfördes den 31 maj 2017 och rapporten avser förhållandena utifrån våren 2017, se den bifogade rapporten Översyn verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting. I kartläggningen ingick stiftelser där landstinget är ensam stiftare, medstiftare, huvudfinansiär eller bidragsgivare.

Stiftelser i vilka landstinget är ensam stiftare:

- Stiftelsen Cancercentrum Karolinska
- Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin
- Stiftelsen Clara

Stiftelser där landstinget är stiftare tillsammans med andra:

- Stiftelsen Stockholms läns museum
- Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum
- Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
- Stiftelsen Flemingsberg Science

Stiftelser där landstinget är huvudfinansiär:

- Stockholms Konserthusstiftelse

Stiftelser där landstinget är bidragsgivare:

- Stockholm Science City Foundation SSCi
- Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista – STING

Översynen visar att förekomsten av stiftelser där Stockholms läns landsting har ett engagemang är betydande och innefattar förutom de sociala och samhälleliga aspekterna även ett flertal stora ekonomiska åtaganden. 2017 beviljande landstinget bidrag till stiftelserna med totalt 370,3 miljoner kronor och 2016 med 276,8 miljoner kronor. Av rapporten framgår även att landstinget saknar en strukturerad och samlad uppföljning samt en enhetlig och transparent process för att utifrån de juridiska ramarna styra och följa upp de verksamhetsstiftelser som landstinget har engagemang och åtaganden hos.

Förvaltningen ser att en tydlig och enhetlig struktur för uppföljning av stiftelsernas verksamhet behöver utformas, där landstingsfullmäktige ges en sammantagen övergripande information om kostnader för och åtaganden hos verksamhetsstiftelserna.

De juridiska förutsättningarna och ramarna för landstingets stiftelseåtaganden regleras i stiftelselagen (1994:1220) och kommunallagen (2017:725). Av stiftelselagen följer att en stiftelse är en så kallad självägande förmögenhet, avsatt för att varaktigt tillgodose ett bestämt ändamål och som förvaltas av någon. Det som är unikt med en stiftelse är att den inte har några ägare eller medlemmar. När det gäller stiftelser kan således inte någon direkt ägarstyrning utövas, utifrån kommunallagen ska landstingsstyrelsen dock ha uppsikt över stiftelser som landstinget ensamt eller tillsammans med annan är stiftare av. Avsikten med benämningen ”styrning” i detta ärende syftar således till landstigets rådighet över stiftelserna genom styrelse- och revisorstillsättning och finansiering samt till landstigets uppsiktsansvar att säkra att stiftelserna bedrivs ändamålsenligt, enligt föreskrifter i stiftelseförordningens och utifrån god ekonomisk hushållning.

Förvaltningen föreslår att landstingsstyrelsen ger landstingsdirektören i uppdrag att under 2018 återkomma med ett slutligt förslag till landstingsstyrelsen för förbättrad styrning och uppföljning av verksamhetsstiftelser. Utgångspunkter för de förslag som

landstingsdirektören ska lägga fram inbegriper följande utvecklingsområden: SLL Styr- och ledningssystem, uppsiktsansvar, avtal och överenskommelser, intern uppföljning och intern styrning. Utvecklingsområdena redogörs för enskilt nedan.

SLL Styr- och ledningssystem
En betydande förutsättning för att uppnå eftersträvad struktur och effektivitet för styrning och uppföljning är att nämnders och bolags ansvar avseende verksamhetsstiftelserna tydliggörs samt att uppföljningen av verksamhetsstiftelsernas bidrag och avtal/överenskommelser inbegrips i landstingets ledningsprocess.

Genom att integrera stiftelserna i landstingets ledningsprocess skapas en strukturerad och samlad uppföljning med transparens och tydlighet. Landstingets åtagande i stiftelserna synliggörs med mål, åtaganden och aktiviteter. Uppföljning sker hos och av ansvarig nämnd eller bolag och rapportering sker enligt gängse rutiner till landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige. Strukturen bidrar även till minskad risk för störningar i kunskapsöverföringen vid omorganisationer, struktur- och personalförändringar.

Uppsiktansvar
Utifrån landstingsstyrelsens uppsiktsansvar säkra att stiftelserna bedrivs ändamålsenligt, enligt föreskrifter i stiftelseförordnandet och utifrån god ekonomisk hushållning förslagsvis bland annat genom av fullmäktige förtroendevald revisor. Översyn och utvärdering av stiftelsernas relevans och ändamålsenlighet för landstinget samt bedömning utav graden av engagemang i respektive stiftelse bör ske konsekvent av respektive ansvarig nämnd eller bolag.

Avtal och överenskommelser
Inventering och granskning av befintliga avtal och överenskommelser föreslås för att utveckla förutsättningar för stiftelserna att bl.a. öka den ekonomiska effektiviteten och förmåga till självfinansiering i avsikt att utifrån rådighet hantera och minimera landstingets riskexponering.

Intern uppföljning
Vidare ska nämndernas och bolagens interna processer och rutiner för uppföljning och återkoppling utvecklas för att öka transparensen och tydliggöra av landstingsfullmäktige beslutade stiftelsebidrag och åtaganden.

Även landstingets interna och externa kommunikation bör ses över för att ökad medvetenhet och belysning av stiftelsernas existens, utveckling och framgångar.

Intern styrning
Därutöver bör en översyn genomföras av hur nomineringsprocessen kan utgöra ett kraftigare verktyg för styrning genom att se över hur processen kan stärkas för att evaluera och tillsätta styrelserna med adekvata företrädare och där de utsedda styrelsemedlemmarna av fullmäktige får ett tydligt uppdrag under mandattiden.

Likaså bör styrelsemedlemskapets innebörd och ansvar i landstingets verksamhetsstiftelser utredas för klargörande och tydliggörande av eventuella skyldigheter som följer ett styrelsemedlemskap i en stiftelse, till exempel lojalitetsplikt, skadeståndsskyldighet och jäv.

Ekonomiska konsekvenser
Utöver de effektivitetsvinster som kan komma till stånd genom föreslagna förbättringsåtgärder medför beslutet ingen förändring av de framtida förväntade kostnaderna för Stockholms läns landsting.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
SLL Styrning och ekonomi

Godkänd av Malin Frenning, 2018-03-09

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Styrning och ekonomi
SLL Styrning och strategi

RAPPORT
LS 2017-1222
2017-05-31

Handläggare Lisa Venizelos
E-post lisa.venizelos@sll.se

Översyn verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting

Innehåll

Översyn verksamhetstiftelser Stockholms läns landsting 7
Uppdrag 7
Bakgrund 7
Slutsats 7
Stiftelser 8
Stiftelser och föreningar 8
Stiftelse 8
Förening 8
Vanliga stiftelser 9
Avkastningsstiftelser 9
Verksamhetsstiftelse 9
Kommunala stiftelser 10
Lagar och regleringar 10
Stiftelselag (1994:1220) 10
Kommunallag (2017:725) 11
Offentlighets - och sekretesslag (2009:400) 11
Årsredovisningslag (1995:1554) 11
Revisorer 11
Personsamband 12
Förtroendevald revisor 12
Verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting 13
Stockholms läns landsting ensam stiftare 13
Stockholms läns landsting medstiftare 13
Stockholms läns landsting huvudfinansiär 13
Stockholms läns landsting bidragsgivare 13
Sammanställning 14
Ansvarsfrihet 14
Stockholms läns landsting ensam stiftare 16
Stiftelsen Cancercentrum Karolinska 16
Bakgrund 16

Stiftelsebildning 16
Stadgar 17
Styrelse 17
Arrende- och hyresavtal 18
Landstingets bidrag och ersättningar 18
Stiftelsens ekonomi 19
Ansvar och beslut 19
Uppföljning 19
Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin 19
Bakgrund 20
Stiftelsebildning 20
Stadgar 20
Styrelse 21
Arrende- och hyresavtal 21
Landstingets bidrag och ersättningar 22
Stiftelsens ekonomi 22
Ansvar och beslut 22
Uppföljning 23
Stiftelsen Clara 23
Bakgrund 23
Byggnader 23
Stadgar 23
Styrelse 24
Landstingets bidrag och ersättningar 24
Stiftelsens ekonomi 24
Stadgeändring 25
Ansvar och beslut 25
Uppföljning 25
Stockholms läns landsting medstiftare 26
Stiftelsen Stockholms läns museum 26
Bakgrund 26

Stadgar 26
Styrelse 27
Organisation 27
Landstingets bidrag och ersättningar 28
Stiftelsens ekonomi 28
Ansvar och beslut 28
Uppföljning 29
Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum 29
Bakgrund 29
Stiftelsebildande 30
Stadgar 31
Styrelse 32
Organisation 33
Landstingets bidrag och ersättningar 33
Stiftelsens ekonomi 33
Ansvar och beslut 34
Uppföljning 34
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län 34
Bakgrund 34
Stadgar 35
Stiftelsekapital 36
Avtal 2015 37
Finansiering 37
Pensionsförpliktelser 38
Verksamheter och byggnader 38
Händelser 2016 38
Styrelse 39
Organisation 40
Landstingets bidrag och ersättningar 40
Stiftelsens ekonomi 40
Ansvar och beslut 41

Uppföljning 41
Stiftelsen Flemingsberg Science....42
Bakgrund....42
Stadgar 42
Styrelse....43
Landstingets bidrag och ersättning....44
Stiftelsens ekonomi 44
Ansvar och beslut....44
Uppföljning....44
Stockholms läns landsting finansiär....46
Stockholms Konserthusstiftelse....46
Bakgrund....46
Avtal 1982 46
Avtal staten 47
Avtal stiftelsen 48
Avtal 2011....50
Äskande 2014....50
Avtal 2015....51
Stadgar 52
Styrelse....53
Landstingets bidrag och ersättningar....53
Stiftelsens ekonomi....54
Ansvar och beslut....55
Uppföljning 55
Stockholms läns landsting bidragsgivare 56
Stockholm Science City Foundation 56
Bakgrund....56
Uppdrag 56
Styrelse 57
Landstingets bidrag och ersättningar....57
Stiftelsen ekonomi 58

Tillväxt & Internationalisering projekt 59
Ansvar och beslut....59
Uppföljning 59
Stiftelsen Elektronikcentrum Kista....59
Bakgrund....59
STING 60
Landstingets bidrag och ersättningar 60
Nyckeltal STING 2016 60
Styrelse....60
Tillväxt & Internationalisering projekt....61
Ansvar och beslut 61
Uppföljning 61
Övriga stiftelser beviljade med verksamhetsbidrag 62
Verksamhetsbidrag stiftelser kulturnämnden 62
Verksamhetsbidrag stiftelser landstingsstyrelsen 62
Verksamhetsbidrag stiftelser tillväxt- och regionplanenämnden 62
Allmänt 63
SLL Styr- och ledningssystem 63
Styrande dokument 64
Övrigt 64

LS 2017-1222
2017-05-31

Översyn verksamhetstiftelser Stockholms läns landsting

Stockholms läns landsting har ansvar för ett flertal stiftelser. Stiftelserna är av olika karaktärer och styrs på olika sätt. Flera stiftelser har verksamheter av mer omfattande art, exempelvis Skärgårdsstiftelsen och Stockholms Koncerthusstiftelse. Dessa ansvarar även för ett fastighetsbestånd. Andra stiftelser kan ha mycket specifika ändamål, exempelvis donationsstiftelser.

Uppdrag

SLL Styrning och strategi har fått i uppdrag göra en översyn av verksamhetsstiftelserna inom Stockholms läns landsting.

- Kartläggning av befintliga stiftelser, ekonomi, styrning samt ansvar inom Stockholms läns landsting.
- Kartläggning av avtal med stiftelser och identifiering av potential till avtalsutveckling utifrån exempelvis riskprofil samt tidpunkter.
- Alternativa förslag till utveckling för att nå en tydligare och mer effektiv styrning av stiftelser.

Uppdraget ska vara slutfört den 31 maj 2017. Rapporten avser således förhållandena under våren 2017.

Bakgrund

Stockholms Konserthus har renoverats under ett flertal år och renovering pågår fortfarande. I olika omgångar har medel äskats från stiftelsen för renoveringen, sammantaget ca 220 miljoner kronor. Senaste beslut om utbetalning avser ytterligare 55 miljoner kronor. I samband med detta har en avtalsanalys genomförts som visar att landstinget har en ej önskvärd riskprofil i avtalen med stiftelsen. I samband med analysen identifierades även ett behov av att se över styrningen av de stiftelser som Stockholms läns landsting ansvarar för, med särskild fokus på verksamhetsstiftelser där Stockholms läns landsting har ett ekonomiskt ansvar med tillhörande eventuella risker.

Slutsats

Idag finns ingen strukturerad eller samlad uppföljning av stiftelserna, inte heller finns koncernövergripande styrning för hur uppföljning av stiftelserna ska ske. Stockholms läns landsting saknar därmed en enhetlig och transparant process för att bevaka och belysa samt öka inflytandet hos de juridiska personer som landstinget har engagemang och åtaganden hos.
Avslutningsvis ges i rapporten rekommendationer avseende styrning och uppföljning av stiftelser och verksamhetsbidrag.

Stiftelser

En stiftelse är en så kallad självägande förmögenhet som har avsatts för att varaktigt tillgodose ett bestämt ändamål och som förvaltas av någon.
En stiftelse bildas således när en egendom enligt ett förordnande av en, eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål.

Det som är unikt med en stiftelse är att den inte har några ägare eller medlemmar. Man kan därför säga att en stiftelse är en självägande förmögenhet.

Bland äldre stiftelser är det vanligt att beteckningen fond förekommer. Det som avgör om det är fråga om en stiftelse är om "fonden" uppfyller de ovan nämnda kriterierna. I vissa fall kan svårigheter föreligga att avgöra om donatorn avsett att en stiftelse ska bildas eller om avsikten i stället varit att donera egendomen med äganderätt till en juridisk eller fysisk person med skyldighet för mottagaren att använda egendomen på visst sätt.

Stiftelser och föreningar[1]

Skillnaden mellan en stiftelse och en förening är följande:

Stiftelse

- En självägande egendomsmassa. Det finns inga ägare.
- Det finns inga medlemmar.
- Beslut om att ändra till exempel en stiftelses ändamål eller att upplösa stiftelsen kräver tillstånd från kammarkollegiet eller länsstyrelsen som är tillsynsmyndighet.

Förening

- Det finns medlemmar.
- Möjlighet att fritt, efter beslut inom föreningen, ändra stadgarna i sin helhet, till exempel att ändra föreningens ändamål eller att upplösa föreningen.

[1] Skatteverket

Vanliga stiftelser[2]

Det stora flertalet stiftelser är så kallade vanliga stiftelser. I Sverige delas dessa huvudsakligen mellan avkastningsstiftelser (landstingets donationsstiftelser) och verksamhetsstiftelser.

Avkastningsstiftelser

En avkastningsstiftelse tillgodoser sitt syfte genom att ur den löpande avkastningen dela ut kontanta bidrag. Stiftelsens förmögenhet består oftast av värdepapper eller banktillgodohavanden. Förmögenheten ska vara godtagbart placerad och stiftelsen får i princip inte förbruka medel för annat ändamål än till förmån för det syfte och den destinatärskrets som stiftaren bestämt. Detta innebär i princip att en avkastningsstiftelse i praktiken inte kan utöva näringsverksamhet. Förmögenheten kan dock vara godtagbart placerad i till exempel en hyresfastighet, vilket innebär att stiftelsen genom detta innehav i praktiken blir näringsutövare.

I Stockholms läns landstings reglemente framgår att landstingsstyrelsen ska ha hand om landstingets förvaltning av donationsfonder och donationsstiftelser och ska, om inte annat föreskrivits, vid behov ansöka om permutation samt besluta om mottagande av donationer till landstinget.

Landstingets donationsstiftelser, som förvaltas av AB Stockholms läns landstings Internfinans på uppdrag av landstingsstyrelsen, består av cirka 130 stiftelser och gåvofonder. Marknadsvärdet var 572 miljoner kronor den 31 december 2016. Under 2016 delade fonderna ut 16 miljoner kronor i enlighet med ändamålsbestämmelserna. Det bokförda värdet är 494 miljoner kronor.

Verksamhetsstiftelse

En verksamhetsstiftelse tillgodoser sitt syfte genom att bedriva verksamhet antingen genom näringsverksamhet, till exempel att mot marknadsmässig ersättning tillhandahålla sjukvård, eller genom ideell verksamhet, till exempel att utan marknadsmässig ersättning tillhandahålla tjänster.

Sammansättningen av verksamhetsstiftelsens förmögenhet bestäms i första hand av den verksamhet som stiftelsen ska bedriva, till exempel att förvalta och hyra ut bostäder eller att driva en skola eller ett sjukhus.

---

[2] Skatteverket

Kommunala stiftelser[3]

Stiftelser som har bildats av staten, en kommun eller ett landsting omgärdas av ett regelverk med betydande inslag av offentlighet. Vissa statliga stiftelser samt kommunala stiftelser där kommuner och landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande jämställs i sekretesslagen[4] med myndigheter och jämställs därmed ur offentlighetssynpunkt med en myndighet, vilket bland annat medför att bestämmelserna om handlingars offentlighet blir tillämpliga.

Lagar och regleringar

Stiftelselag (1994:1220)

Enligt stiftelselagen bildas en stiftelse när en egendom enligt ett förordnande av en eller flera stiftare avskiljs för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för ett bestämt ändamål. Stiftelsens egendom skall anses vara avskild när den har tagits om hand av någon som har åtagit sig att förvalta den i enlighet med stiftelseförordnandet (1 kap. 2 §).

Det som är unikt med en stiftelse är att den inte har några ägare eller medlemmar. Man kan därför säga att en stiftelse är en självägande förmögenhet som förvaltas för ett bestämt ändamål, och den bildas genom att pengarna avsätts i ett gåvobrev, ett testamente, ett styrelseprotokoll eller liknande. En styrelse eller en förvaltare har ansvaret för att förvalta pengarna.
Vidare ska en stiftelse ha ett namn som ska innehålla ordet stiftelse. Ingen annan än en stiftelse får i sitt namn använda ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord (1 kap. 6 §).

Om ett åtagande att förvalta stiftelsens egendom i enlighet med stiftelseförordnandet görs av en eller flera fysiska personer, föreligger egen förvaltning. Görs ett sådant åtagande av en juridisk person, föreligger anknuten förvaltning. Den eller de fysiska personer som har åtagit sig att förvalta stiftelsens egendom i enlighet med stiftelseförordnandet bildar styrelse för stiftelsen. Den juridiska person som har åtagit sig att förvalta stiftelsens egendom är förvaltare för stiftelsen (2 kap. 2 §). Styrelsen för en stiftelse får inte bestå av enbart stiftaren eller stiftarna och stiftaren får inte vara förvaltare (2 kap. 10 och 19 §§).

---

[3] Regeringens proposition, 2008/09:84, Stiftelser – frågor om registrering och tillsyn, m.m.
[4] 1 kap. 8 och 9 §§ sekretesslagen (1980:100)

Kommunallag (2017:725)

Enligt kommunallagen ska landstingsstyrelsen ha uppsikt över stiftelser som landstinget ensamt eller tillsammans med någon annan är stiftare av (6 kap. 1 § och 10 kap. 6 §). Landstingets uppsiktplikt ska säkra att stiftelserna bedrivs ändamålsenligt, enligt föreskrifter i stiftelseförordningens och utifrån god ekonomisk hushållning (11 kap. 1§ och 12 kap. 1§).

Offentlighets - och sekretesslag (2009:400)

Vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos myndigheter ska i tillämpliga delar gälla också handlingar hos stiftelser där landsting utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana stiftelser ska vid tillämpningen av denna lag jämställas med myndigheter (2 kap. 3 §). Landstinget ska anses utöva ett rättsligt bestämmande inflytande om de har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för en stiftelse.

Årsredovisningslag (1995:1554)

Stiftelser som bedriver näringsverksamhet eller som bildats av eller tillsammans med stat, kommun eller landsting är bokföringsskyldig och skyldiga att upprätta årsredovisning enligt reglerna i årsredovisningslagen. Dessa stiftelser ska ha minst en kvalificerad (godkänd eller auktoriserad) revisor.

Revisorer[5]

Kommunala verksamhetsstiftelser måste utse en auktoriserad eller godkänd revisor då de är bokföringsskyldiga och skyldiga att upprätta årsredovisning. Detta framgår av stiftelselagen[6] och bokföringslagen[7].

I verksamhetsstiftelser där landstinget är ensam stiftare ska fullmäktige enligt kommunallagen utse minst en revisor. Denne ska väljas ur gruppen av landstingets revisorer genom personsamband.

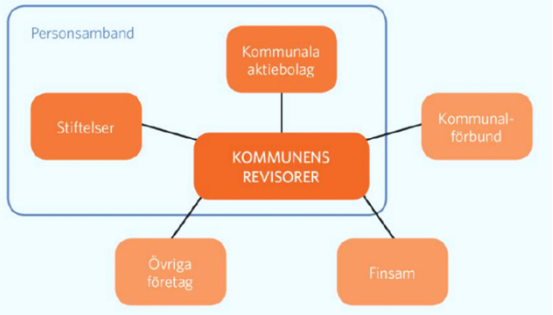
Hur revisor eller revisorer ska utses i stiftelser regleras i första hand i stiftelseförordnandet. Det är vanligen stiftelsens styrelse eller fullmäktige som har uppdraget. Utöver bestämmelserna i stiftelseförordnandet gäller stiftelselagen.

---

[5] SKL Fullmäktiges val av revisorer, cirkulär 14:35
[6] 4 kap. 4 § stiftelselagen (1944:1220)
[7] 2 kap 3 § och 6 kap 1 § bokföringslagen (1999:1078)

Personsamband[8]

Revisorer i verksamhetsstiftelser som landstinget bildat, ska utses ur gruppen av landstingets revisorer, d.v.s. med personsamband. Avsikten är att landstingsverksamheten ska kunna granskas och prövas med helhetssyn.

Förtroendevald revisor[9]

Revisionsberättelse för verksamhetsstiftelse med kommentarer upprättas av en förtroendevald revisor utsedd av det landsting som bildat stiftelsen. Avsikten med att landstinget utser förtroendevalda revisorer i verksamhetsstiftelser är att dessa ska granska att stiftelsen ägnar sig åt den verksamhet som stiftaren/fullmäktige avsett och återkoppla detta till stiftaren/landstinget; därav kopplingen till de begrepp som används i kommunal revision.

I revisionsberättelsen ska den förtroendevalda revisorn redogöra för sin granskning i mycket sammanfattad form. En fördjupad information om resultatet av granskningen kan också förmedlas i en granskningsredogörelse eller särskilda granskningsrapporter, som bifogas revisionsberättelsen. Vidare ska den förtroendevalda revisorn hänvisa till den auktoriserade revisorns granskning av räkenskaperna och årsredovisningen och meddelar sitt ställningstagande till denna. Om den förtroendevalda revisorn inte delar den auktoriserade revisorns bedömningar och slutsatser redogörden förtroendevalda revisorn för sin egen uppfattning och på vad denna baseras. Den förtroendevalda revisorn kan också lämna sådana särskilda upplysningar som behöver komma till allmän kännedom, som underlag för bedömning av hur verksamheten bedrivs.

Om den förtroendevalda revisorn i sin granskning funnit försummelser, brister eller agerande i strid mot lag eller stadga/urkund ska en anmärkning i revisionsberättelsen lämnas.

---

[8] SKL: God revisionssed i kommunal verksamhet 2014
[9] SKL, Mall-Revisionsberättelse för verksamhetsstiftelse med kommentarer (2015) att upprättas av ”förtroendevald” revisor utsedd av den kommun som bildat stiftelsen.

Verksamhetsstiftelser Stockholms läns landsting

Bland de olika typerna av stiftelser finns verksamhetsstiftelser, där landstinget står som ensam stiftare, medstiftare, finansiär eller bidragsgivare.

Stockholms läns landsting ensam stiftare

Stiftelser i vilka Stockholms läns landsting är ensam stiftare:

- Stiftelsen Cancercentrum Karolinska
- Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin
- Stiftelsen Clara

Stockholms läns landsting medstiftare

Stiftelser i vilka Stockholms läns landsting är stiftare tillsammans med andra:

- Stiftelsen Stockholms läns museum
- Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum
- Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
- Stiftelsen Flemingsberg Science

Stockholms läns landsting huvudfinansiär

Stiftelser i vilka Stockholms läns landsting är huvudfinansiär:

- Stockholms Konserthusstiftelse

Stockholms läns landsting bidragsgivare

Stiftelser i vilka Stockholms läns landsting är bidragsgivare:

- Stockholm Science City Foundation, SSCi
- Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista – STING
- Övriga stiftelser

Sammanställning

		Styrelse		Bidrag		Årsredovisning				
Stiftelse	SLL ansvarig styrelse/nämnd	SLL företrädare	SLL utser andel	SLL 2017	SLL 2016	Intäkter*	Resultat	Balans-omslutning	Eget Kapital	Års-redovisning
CCK	LS	Tjänstemän	100%	0	0	18 288	1 137	99 975	73 644	2016
CMM	LS	Tjänstemän	100%	0	0	31 964	-6 010	160 809	91 940	2015
Clara	LS	Tjänstemän	100%	0	0	107 374	2 373	1 217 513	156 672	2015
Museum	KUN	Politisk	45%	13 080	12 825	21 308	-347	5 510	2 857	2015
Äldrecentrum	HSN	Politisk	50%	7 356	7 356	38 035	1 085	44 521	7 898	2015
Skärgårdsstift.	TRN	Politisk	53%	77 045	75 500	94 110	249	124 091	18 324	2016
Flemingsberg Sc	TRN	Tjänstemän	15%	1 256	1 256	4 435	136	11 261	10 942	2016
Koncerthustift.	KUN	Politisk	67%	265 050	173 400	186 559	274	72 804	15 971	2016
SSCI	LS	Tjänstemän	8%	1 500	1 500	9 439	1 338	45 082	41 567	2015
Electrum	LS	Politisk	14%	5 000	5 000	-	-	-	-	-

Ovanstående belopp avser tkr

**Intäkterna inkluderar bidrag*

Ansvarsfrihet

Enligt 5 kap. 4§ stiftelselagen (1994:1220), kan flera parter, däribland stiftaren samt de som enligt stiftelseförordnandet har rätt att föra sådan talan, väcka talan om skadestånd. Bland de stiftelser, i vilka landstinget på olika sätt har ett engagemang, finns ett flertal i vars stadgar det föreskrivs att landstinget ska pröva ansvarsfrihet för stiftelsens styrelse. Prövningen preciseras olika för olika stiftelser. För vissa stiftelser anges landstingsfullmäktige och för andra anges endast huvudmännen eller stiftarna.

Landstingets godkännande av denna grupp av stiftelsers årsredovisningar innebär att landstinget för sin del avstår från den ovan redovisade rätten att väcka talan om skadestånd. Landstingsfullmäktige godkänner därmed årsredovisningar och beviljar styrelserna ansvarsfrihet för alla de stiftelser i vars stadgar det framgår att landstinget skall pröva ansvarsfrihet. I samtliga fall har revisorerna tillstyrkt ansvarsfrihet för respektive styrelse eller konstaterat att revisionen inte givit anledning till anmärkning beträffande årsredovisning, räkenskaperna eller förvaltningen.

Samtliga stiftelsers årsredovisningar har sedan lång tid tillbaka gått till landstingsfullmäktige för beslut. Enligt senaste beslut LS 9905–0339 skall landstinget dock endast behandla årsredovisningar för de stiftelser som landstinget ensam eller tillsammans med någon annan är stiftare av, samt att det dessutom ska finnas inskrivet i stadgarna att landstingsfullmäktige har att pröva frågan om ansvarsfrihet.

Av stadgarna för Centrum för Molekylär Medicin och Cancercentrum Karolinska framgår att fullmäktige ska besluta i ansvarsfrågan. En sådan skrivning saknas däremot i stadgarna för Skärgårdsstiftelsen, Konserthusstiftelsen och Stiftelsen Clara. Av stadgarna för Stockholms läns museum och Stockholms läns Äldrecentrum framgår att stiftarna ska "vidtaga eller förordna om vidtagande av åtgärd vartill revisorernas yttrande kan föranleda".

Ansvarsfrihet fattas idag av landstingsfullmäktige endast för de stiftelser där detta finns inskrivet i stadgarna, vilka är stiftelserna Cancercentrum Karolinska och Centrum för Molekylär Medicin. För resterande ovan nämnda stiftelser föreslås fullmäktige endast lägga till handlingarna årsredovisningarna anmälts till landstinget. I samtliga fall har revisorerna tillstyrkt ansvarsfrihet för respektive styrelse eller konstaterat att revisionen inte givit anledning till anmärkning beträffande årsredovisning.

Cancercentrum Karolinska	ansvarsfrihet prövas av LF
Centrum för Molekylär Medicin	ansvarsfrihet prövas av LF
Stockholms läns museum	ansvarsfrihet prövas av huvudmännen[10]
Stockholms läns Äldrecentrum	ansvarsfrihet prövas av stiftarna[12]
Flemingsberg Science	ansvarsfrihet prövas av stiftarna[12]

[10] Ansvarsfrihet: Förvaltnings- och revisionsberättelse skall överlämnas till stiftarna som har att vidtaga eller förordna om vidtagande av åtgärd vartill revisorernas yttrande kan föranleda.

LS 2017-1222
2017-05-31

Stockholms läns landsting ensam stiftare

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska

Org. Nr: 815201–3804

Bakgrund

Stiftelsen Cancercentrum Karolinska bildades i juni 1994 av Stockholms läns landstingsfullmäktige.

Stiftelsens ändamål är att i nära samarbete med Karolinska universitetssjukhuset och Karolinska Institutet, främja en fördjupad experimentell cancerforskning. Stiftelsen ska för ovan angivna ändamål uppföra, äga och förvalta en byggnad.

Stiftelsen ska därvid mot skälig ersättning tillhandahålla laboratorium, utbildningsutrymmen samt övriga lokaler för det i första stycket angivna forskningsarbetet. Stiftelsens intäkter utgörs främst av hyresintäkter.

Stiftelsebildning

I ärendet HSN 1994:69 beskrivs att för att skapa en suverän och redovisningsmässig självständig enhet föreslås bildandet av stiftelse för ändamålet att i första hand vara huvudman och ägare till de byggnader som avses uppföras på mark som arrenderas från landstinget. Vidare föreslås landstinget stå som ensam bildare och utforma dess stadgar samt att vare sig Karolinska Institutet eller patientföreningar bör ingå som stiftelsebildare.

Förslag till stadgarna har framtagits med beaktande av att medel inte tillskjutits i samband med stiftelsens bildande. Stiftelserna är en så kallad insamlingsstiftelse. Stiftelsens grundfunktion blir således att vara ägare till de uppförda byggnaderna och tillhandahålla dessa för forskningsändamål. Något särskilt bidrag för den löpande driften ska enligt föreslaget inte lämnas utan finansieras på ordinarie sätt.

Vidare redogörs att om stiftelsens ändamål av olika skäl inte kan uppfyllas, exempelvis vid bristande finansiering av byggnaderna, förutsättes att upplösning sker sedan styrelsen konstaterat detta förhållande.
Beträffande styrelsen förutsättes att ledamöterna utses dels med beaktande av dokumenterat engagemang för forskning och utveckling inom berörda ämnesfält och dels utifrån en bred representation inom näringsliv och vetenskap.

Under 2014 förde stiftelsen en dialog med landstinget och Karolinska Institutet gällande önskemål att mandatet att utse stiftelsens styrelsemedlemmar ändras från landstinget till Karolinska Institutet. Bakgrunden yttrade sig i att Karolinska Institutet skulle ha forskningsansvaret i kommande NKS samt att stiftelsen framgent önskade stödja infrastrukturen för translationell cancerforskning även i U2-byggnaden. Ytterligare information i ärendet har därefter inte framkommit.

Stadgar

Nedan redovisas endast ett urval av stadgarna.

2 § Stiftelsen Cancercentrum Karolinska består av medel som tillskjuts stiftelsen från universitet, högskolor, forskningsfonder, företag och privatdonatorer.

5 § Stiftelsen skall stå under tillsyn av Stockholms läns landstingsstyrelse.

18 § Ansvarsfrihet för styrelsens förvaltning prövas av landstingsfullmätige.

19 § Stiftelsens stadgar må, med undantag för ändamålsbestämmelsen och denna §, ändras genom beslut av styrelsen som godkännes av Stockholms läns landstingsfullmäktige. Beslut om ändring av stiftelsens stadgar är giltiga endast om samtliga styrelseledamöter är närvarande och förenar sig därom.

20 § Stiftelsen må fatta beslut om stiftelsens upplösning, om stiftelsens ändamål inte längre kan fullföljas. Beslutet är giltigt endast om samtliga styrelseledamöter är närvarande och förenar sig därom och beslutet godkännes av Stockholms läns landsting i den mån hinder hänför inte föreligger i donationsföreskrifter.

21 § Landstingsfullmäktiges yttrande skall inhämtas innan sådana beslut i stiftelsens verksamhet fattas som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt.

Styrelse

Enligt stiftelsens stadgar ska styrelsen bestå av sju ledamöter och två suppleanter. Stockholms läns landstingsfullmäktige ska utser samtliga styrelseledamöter, suppleanter och ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande. Styrelsens ledamöter väljs för en tid av en mandatperiod, räknat från årsskiftet närmast efter det år då allmänna val ägt rum. Om en ledamot/suppleant avgår före mandattidens utgång ska en ny ledamot/suppleant utses för återstående del av mandatperioden.

Ordförande	Ulf Lagerström, Direktör
Vice ordförande	Bo Nordenskjöld, Professor
Ledamöter	Marit Brusdal-Penna, Direktör SLL
	Erik Åsbrink, f.d. Finansminister
	Ulrik Ringborg, Professor
	Kurt Sjölander, Direktör
	Peter Rönnerfalk, Chefsläkare
Suppleant	Catharina Larsson
	Roger Henriksson

Arrende- och hyresavtal

Byggnad ägs av stiftelsen och är uppförd på fastighet Haga 4:18.

Arrendeavtal tecknat mellan Stockholms läns landsting och stiftelsen CCK. Avtalstiden gäller från 1995-11-01 till 2045-10-31, med en uppsägningstid på 2 år och förlängning på 10 år. Arrendeavgiften är 500 000 kr/år och är oförändrat till och med 31 mars 2017.

Hyresavtal har tecknats mellan stiftelsen CCK och Stockholms läns landsting, Karolinska universitetssjukhuset. Avtalstiden gäller från 1997-12-01 till 2021-11-30, med en uppsägningstid på 2 år och förlängning på 5 år. Hyran är baserad på stiftelsen CCK's självkostnad.

Landstingets bidrag och ersättningar

Inga bidrag ges till stiftelsen av Stockholm läns landsting. Emellertid hyr landstinget, Karolinska universitetssjukhuset, lokaler av stiftelsen och betalar en årlig hyressumma i enlighet med hyresavtalet.

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Bidrag	0	0	0	0	0
Beslut	LS1405-0609	/	/	/	/
Hyra SLL	20 625	18 288	22 225	17 737	18 858
Beslut	Hyresavtal	Hyresavtal	Hyresavtal	Hyresavtal	Hyresavtal
Totalt	20 625	18 288	22 225	17 737	18 858

Stiftelsens ekonomi

Idag arbetar ca 250 personer fördelat på ca 25 forskargrupper. De flesta är knutna till Karolinska Institutet och får hela eller delar av lönen därifrån. Radiumhemmets forskningsfonder bidrar årligen med 40–45 miljoner kronor, i första hand till forskningsanslag men också en mindre del till infrastrukturstöd.

Årsredovisning (tkr)	2016	2015	2014
Eget kapital	73 644	72 507	75 027
Bundet	*ej spec.*	*ej spec.*	*ej spec.*
Resultat	1 137	1 479	1 300
Intäkter - hyror	18 288	22 225	17 737
SLL bidrag	*0*	*0*	*0*
SLL hyror	*18 288*	*22 225*	*17 737*
Antal anställda	0	0	0
Byggnader			
Anskaffning. värde	138 894	138 894	138 894
Restvärde	52 831	57 579	62 326
Avskrivningar	4 748	4 747	4 748

Ansvar och beslut

Enligt stadgarna ska stiftelsen ligga under tillsyn av landstingsstyrelsen, ansvaret inom landstigets förvaltningar åligger landstingsstyrelsens förvaltning. Beslut och ansvarsfrihet tas enligt stadgar av landstingsfullmäktige.

Uppföljning

Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstigets årsredovisning.

Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin

Org. Nr: 815201–3689.

Bakgrund

Stiftelsen Centrum för molekylär medicin, bildades i juni 1994 av Stockholms läns landstingsfullmäktige.

Stiftelsens ändamål är att främja fördjupad molekylärbiologisk och cellbiologisk forskning inom hjärt- och kärlsjukdomar, reumatiska, inflammatoriska och endokrina sjukdomar, beroendesjukdomar, allergi och klinisk genetik. Stiftelsens uppgift är att för ändamålet uppföra och underhålla en byggnad. Stiftelsens intäkter utgörs främst av hyresintäkter.

Stiftelsebildning

I ärendet HSN 1994:69 beskrivs att för att skapa en suverän och redovisningsmässig självständig enhet föreslås bildandet av stiftelse för ändamålet att i första hand vara huvudman och ägare till de byggnader som avses uppföras på mark som arrenderas från landstinget. Vidare föreslås landstinget stå som ensam bildare och utforma dess stadgar samt att vare sig Karolinska Institutet eller patientföreningar bör ingå som stiftelsebildare.

Förslag till stadgarna har framtagits med beaktande av att medel inte tillskjutits i samband med stiftelsens bildande. Stiftelserna är en så kallad insamlingsstiftelse. Stiftelsens grundfunktion blir således att vara ägare till de uppförda byggnaderna och tillhandahålla dessa för forskningsändamål. Något särskilt bidrag för den löpande driften skall enligt föreslaget inte lämnas utan finansieras på ordinarie sätt.

Vidare redogörs att om stiftelsens ändamål av olika skäl inte kan uppfyllas, exempelvis vid bristande finansiering av byggnaderna, förutsättes att upplösning sker sedan styrelsen konstaterat detta förhållande.

Beträffande styrelsen förutsättes att ledamöterna utses dels med beaktande av dokumenterat engagemang för forskning och utveckling inom berörda ämnesfält och dels utifrån en bred representation inom näringsliv och vetenskap.

Stadgar

Nedan redovisas endastett urval av stadgarna.

2 § Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin skall bestå av medel som tillskjuts stiftelsen från universitet, högskolor, forskningsfonder, företag och privatdonatorer.

5 § Stiftelsen skall stå under tillsyn av Stockholms läns landstingsstyrelse.

18 § Ansvarsfrihet för styrelsens förvaltning prövas av landstingsfullmäktige.

21 § Landstingsfullmäktiges yttrande skall inhämtas innan sådana beslut i stiftelsens verksamhet fattas som är av principiell beskaffenhet eller annars är av större vikt.

Styrelse

Enligt stiftelsens stadgar ska styrelsen bestå av sju ledamöter och två suppleanter. Stockholms läns landstingsfullmäktige ska utser samtliga styrelseledamöter, suppleanter och ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande. Styrelsens ledamöter väljs för en tid av en mandatperiod, räknat från årsskiftet närmast efter det år då allmänna val ägt rum. Om en ledamot/suppleant avgår före mandattidens utgång ska en ny ledamot/suppleant utses för återstående del av mandatperioden.

Liselotte Jansson, ordförande. Generalsekreterare Alzheimerfonden, Styrelseordförande i Hypergene AB, Invald 2011.
Peter Rönnerfalk, Sjukhusdirektör på Södersjukhuset. Invald 2011.
Anne Carlsson, ordförande Reumatikerförbundet. Invald 2011.
Jan Andersson, Forskningsdirektör Stockholms läns landsting, Invald 2007.
Anne Rundqvist, Chefsjurist Stockholms läns landsting. Invald 2015.
Lennart Låftman, MBA DHS, ordf. Erik Penser Fonder AB, tidigare Vd för f.d. Femte AP-fonden. Invald 1999.
Ylva Pernow, Läkare och docent Institutionen för molekylär medicin och kirurgi, KI. Representerar Karolinska Universitetssjukhuset. Invald 2015.
Sten Eirik Jacobsen, professor, KI och University of Oxford. Invald 2015.

Arrende- och hyresavtal

Byggnad ägs av stiftelsen och är uppförd på fastighet Haga 4:18.

Arrendeavtal tecknat mellan Stockholms läns landsting och stiftelsen CMM. Avtalstiden gäller från 1995-05-01 till 2045-04-30, med en uppsägningstid på 2 år och förlängning på 10 år. Arrendeavgiften är 500 000 kr/år och är oförändrat till och med 31 mars 2017.

Hyresavtal har tecknats mellan Stiftelsen CMM och Stockholms läns landsting, Karolinska universitetssjukhuset. Avtalstiden gäller från 1997-03-01 till 2021-

12-31, med en uppsägningstid på 2 år och förlängning på 5 år. Hyran är baserad på stiftelsen CMM´s självkostnad.

Landstingets bidrag och ersättningar

Inga bidrag ges till stiftelsen av Stockholms län landsting. Emellertid hyr landstinget, Karolinska universitetssjukhuset, lokaler av stiftelsen och betalar en årlig hyressumma i enlighet med hyresavtalet.

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Bidrag	0	0	0	0	0
Beslut	LS1405-0609	/	/	/	/
Hyra	26 272	26 272	26 272	26 166	26 117
Beslut	Hyresavtal	Hyresavtal	Hyresavtal	Hyresavtal	Hyresavtal
Totalt	26 272	26 272	26 272	26 166	26 117

Stiftelsens ekonomi

Årsredovisning (tkr)	2016	2015	2014	2013
Eget kapital		91 940	97 950	94 737
Bundet		ej spec.	ej spec.	ej spec.
Resultat		-6 010	3 212	572
Intäkter		31 964	29 617	29 053
SLL bidrag		*0*	*0*	*0*
SLL hyror		*26 272*	*26 272*	*26 166*
Övriga Lokal hyror		*1 400*	*452*	*400*
Core facilities		*2 656*	*2 102*	*2 109*
Övriga intäkter		*1 635*	*790*	*377*
Antal anställda		8	7	7
Byggnader				
Anskaffning. värde		170 789	170 567	170 567
Restvärde		66 336	72 453	78 779
Avskrivningar		6 117	6 326	

Ansvar och beslut

Enligt stadgarna ska stiftelsen ligga under tillsyn av landstingsstyrelsen, ansvaret inom landstingets förvaltningar åligger landstingsstyrelsens förvaltning. Beslut och ansvarsfrihet tas enligt stadgar av landstingsfullmäktige.

Uppföljning
Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstingets årsredovisning.

Stiftelsen Clara
Org. Nr: 802406–7053

Bakgrund
Fullmäktige i Stockholms läns landsting beslöt den 9 juni 1998 att bilda Stiftelsen Clara.

Som stiftelsekapital avskilde och överlät landstinget dåvarande fastigheterna Blicka 1, 2 och 3 med landstinget tillhöriga byggnader. Stiftelsekapitalet får ej förbrukas.

Stiftelsen har till ändamål att stödja forskning, utbildning och därmed förenad verksamhet vid Södertörns högskola i första hand genom att ställa lokaler till förfogande för högskolans förhyrning till självkostnad. Stiftelsens uppgifter är att finansiera, uppföra, äga och förvalta lokaler för Södertörns högskola.

Byggnader
Byggnader i förvaltning är Moas båge, Biblioteket, Primus samt F-huset.

- Huvudbyggnaden Moas båge färdigställdes och togs i bruk under våren 2002.
- Biblioteksbyggnaden färdigställdes hösten 2004.
- Efter stiftelsens bildande förvärvades förre detta Nova Parkhotell, numera kallat F-huset. F-huset genomgick 2008 en total ombyggnation till nybyggnadsstandard och innehåller numera bland annat kontor för högskolans personal och lokaler för studentkåren.

Stadgar
Nedan redovisas endast ett urval av stadgarna.

3 § Stiftelsen skall vid uppfyllandet av sitt ändamål på med Södertörns högskola överenskommet sätt låta uppföra samt upplåta byggnader för högskolans verksamhet. Stiftelsen får av sina överskott lämna bidrag till högskolans naturvetenskapliga utbildning och forskning samt till rektors förfogande att användas för högskolans bästa.

10 § Stiftelsens kapital får ej förbrukas. Under förutsättning att ändamålet tillgodoses får försäljning av fastighet ske dock först efter hembud till Stockholms läns landsting.

Styrelse[11]

Enligt stadgarna ska stiftelsen ha en styrelse som skall bestå av 7 ledamöter där samtliga ska utses av Stockholms läns landstingsfullmäktige. Ordförande utses bland ledamöterna av landstingsfullmäktige. Styrelsen utser inom sig vice ordförande.

Ordförande Paul Lindquist (tidigare Torbjörn Rosdahl)
Vice ordförande Anders Lönnberg
Helena Thunander Holmstedt
Ingemar Ziegler
Gunnel Forsberg
Ann Rundquist
Ulf Brandt

Landstingets bidrag och ersättningar

Inga bidrag eller ersättningar ges från Stockholms läns landsting.

Stiftelsens ekonomi

Stiftelsens låneportfölj och räntepolicy administreras i samråd med Stockholms läns landstings Internfinans.

Årsredovisning (tkr)	2016[12]	2015	2014	2013
Eget kapital		156 672	154 299	171 279[13]
Bundet		120 000	120 000	120 000
Resultat		2 373	-1 284	1 184[14]

[11] Enligt underskrifter Stiftelsen Clara årsredovisning 2014.
[12] Stiftelsen Clara årsredovisningen 2016 är har under översynen inte inkommen till Stockholms läns landsting.
[13] Stiftelsen Clara årsredovisning 2014, redovisar ett eget kapital för 2013 på 155 583 tkr.
[14] Stiftelsen Clara årsredovisning 2015 och 2014, redovisat ett underskott för 2013 på 14 512 tkr.

Intäkter	107 374	105 089	95 262
SLL bidrag	0	0	0
Antal anställda	0	0	0

Stadgeändring[15]

Landstingsfullmäktige godkände den 13 december 2016 att Stockholms läns landsting inte längre ska utse styrelseledamöter och revisorer i Stiftelsen Clara, samt medgav att stiftelsen får ansöka om permutation av de angivna stadgarna hos Kammarkollegiet, med verkan från och med januari 2018 eller så snart därefter det är möjligt.

Syfte

Ändringarna avser att möjliggöra att Södertörns högskola ska utse styrelseledamöter och revisorer i Stiftelsen Clara. Vägande skäl för detta är att ett sådant engagemang inte längre bedöms förenligt med ansvarsfördelningen mellan stat och landsting enligt 2 kap 1 § kommunallagen (2017:725), och därmed inte heller med landstingsinvånarnas allmänintresse.

Permutation

Stiftelsen styrelse förväntas inom kort besluta att bland annat ge in permutationsansökan till Kammarkollegiet och ansöka om Kammarkollegiets tillstånd att få tillämpa sitt beslut om ändring av stadgar.

Ansvar och beslut

Ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting ligger under landstingsstyrelsen.

Uppföljning

Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och Ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstingets årsredovisning.

[15] LS 2016–1012, § 204 Stockholms läns landstings roll i Stiftelsen Clara (förslag 106).

Stockholms läns landsting medstiftare

Stiftelsen Stockholms läns museum

Org. Nr: 802011–2036

Bakgrund

Stiftelsen Stockholms läns museum bildades 1981 genom en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna Norrtälje, Sigtuna, Södertälje och Stockholm samt Stockholms läns hembygdsförbund, vilka även utgör stiftelsens huvudmän.[16]

Stiftelsen har till ändamål att bedriva vetenskaplig insamling och dokumentation samt utåtriktad verksamhet inom kulturminnesvården och museiverksamheten i hela länet.

Sedan 2013 är även Slöjd Stockholm en verksamhetsgren inom länsmuseet, där uppdraget till Slöjd Stockholm regleras enligt avtal.[17]

Stadgar[18]

Nedan redovisas endast ett urval av stadgarna.

2 § Stiftelsens ändamål. Stiftelsen har till ändamål att bedriva vetenskaplig insamling och dokumentation samt utåtriktad verksamhet inom kulturminnesvården och museiverksamheten i hela länet. Verksamheten skall bedrivas med dels de resurser som respektive huvudman förfogar över genom Roslagsmuseet, Sigtuna museum, Stockholms stadsmuseum och Södertälje museum och konsthall samt Stockholms läns hembygdsförbund och dels de ytterligare resurser som kan ställas till förfogande genom stiftelsen. En närmare precisering av de olika resursernas användning för länsmuseiverksamheten skall ske genom avtal[19] mellan stiftelsen och respektive huvudman.

3 § Finansiering. Stiftelsens verksamhet skall finansieras med medel som influtit av statsbidrag, bidrag från Stockholms läns landsting och intäkter av utställningsverksamhet m.m.

12 § Ansvarsfrihet. Förvaltnings- och revisionsberättelse skall överlämnas till anslagsgivande huvudman som har att vidtaga eller förordna om vidtagande av åtgärd vartill revisorernas yttrande kan föranleda.

---

[16] LS1104-0596
[17] KUN 2012/805, Överföringsavtal länshemslöjdskonsulenterna
[18] Ursprungsstadgar från 1981, justerade 1994, 1998, 2012.
[19] Avtal för slöjden överfördes till museet 2013.

14 § Utträde ur stiftelsen, stadgeändring, upplösning av stiftelsen. Huvudman får utträda ur stiftelsen efter iakttagande av en uppsägningstid av två år. Beslut om ändring av stadgarna förutsätter samtliga huvudmäns godkännande. Upplösning av stiftelsen förutsätter att förslaget biträtts av samtliga huvudmän. En uppsägningstid av två år skall dock iakttagas från det beslutet om upplösning fattats.

Styrelse

Enligt stadgarna ska stiftelsens styrelse bestå av nio ledamöter med personliga ersättare för dessa. Stockholms läns landsting ska utse fyra styrelseledamöter och ersättare. Övriga fem huvudmän utser vardera en styrelseledamot och ersättare. En av landstingets ordinarie ledamöter skall vara styrelsens ordförande. Styrelsen utser inom sig vice ordförande. Styrelsens ledamöter väljs för en tid av fyra år, räknade från årsskiftet närmast efter det år då allmänna val har ägt rum.

Stockholms läns landstings:
Leif Gripestam (M), ordförande
Rolf Bromme (L)
Robert Johansson (S)
Swapna Sharma (S)
Ersättare:
Viktoria Raft (C)
Soina Lunnergård (KD)
Gizela Sladic (S)
Pär Elfström (S)

Stockholms läns hembygdsförbunds:
Lars Gundberg
Ersättare:
Birgitta Bieshuevel

Stockholms stads:
Salar Rashid (S)
Ersättare: Anders Johnson (L)

Norrtälje kommuns:
Roger Berglund (S)
Ersättare: Agneta Hedlundh (L)

Sigtuna kommuns:
Marie Axelsson (S)
Ersättare: EwaVictoria Westman (L)

Södertälje kommuns:
Anna Bohman (S), vice ordförande
Ersättare: Christine Gylefors (M)

Organisation[20]

Länsmuseets organisation består av fyra enheter där museichefen även är chef för administrativa enheten. De övriga tre enheterna som har egna chefer är enheten för kulturmiljö och dokumentation, enheten för länshemslöjdskonsulenterna samt publika enheten. Enheten för länshemslöjdskonsulenterna är även en egen länskulturfunktion under landstingets kulturförvaltning.

[20] Stockholms läns museum årsredovisningen 2015

Landstingets bidrag och ersättningar[21]

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Bidrag Museet	*9 890*	*9 700*	*9 200*	*8 920*	*11 235*
Bidrag Slöjd	*3 190*	*3 125*	*2 845*	*2 660*	
Beslut[22]	saknas	saknas	saknas	saknas	LS1405-0609
Sommararbetare[23]		*67*	*151*	*0*	*0*
Totalt	13 080	12 825	12 045	11 580	11 235

Stiftelsens ekonomi[24]

Stockholms läns landstings ger årliga bidrag och är huvudfinansiär av verksamheten. Museet medfinansieras av staten genom ett årligt ekonomiskt stöd från statens kulturråd samt från tillfälliga projektbidrag från länsstyrelsen genom kulturmiljöbidraget. Andra finansieringskällor är affärsverksamhet inom den ordinarie verksamheten; museibutik, utställningshyra, visningar mm, avgifter (subventionerade) för skolbesök och uppdragsverksamhet inom kulturmiljöområdet.

Årsredovisning (tkr)	2016	2015	2014	2013
Eget kapital		2 857	3 204	4 303
Bundet		ej spec.	ej spec.	ej spec.
Resultat		-347	-1 098	496
Intäkter		21 308	21 364	22 209
SLL bidrag		*12 145*	*11 580*	*11 235*
Staten bidrag		*4 398*	*4 414*	*4 272*
Uppdragsverksamheten		*3 613*	*4 567*	*5 520*
Försäljning		*367*	*414*	*364*
Övrig rörelseintäkt		*783*	*388*	*527*
Antal anställda		29	29	28

Ansvar och beslut

Ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting ligger på kulturnämnden och hanteras av kulturförvaltningen.

[21] Eventuella övriga tjänster från kulturförvaltningen är ej medtagna.
[22] Endast belopp och inga beslut för åren 2014–2017 har redovisats under översynen.
[23] Enligt utdrag Raindance 2017-05-05.
[24] Stockholms läns museums årsredovisning för 2016 inkommer senast 30 juni 2017 till kulturförvaltningen.

Uppföljning
Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstingets årsredovisning.

Verksamhetsbidrag följs upp enligt kulturförvaltningens rutiner för uppföljning av kulturstöd[25] där verksamhetsstöd redovisas senast 30 juni året efter verksamhetsåret med beskrivning av genomförd verksamhet, ekonomisk redovisning, antal publik/besökare/deltagare, åldersuppdelad statistik och annan relevant information. Därutöver ska verksamhetsberättelse, årsredovisning och revisionsberättelse bifogas redovisningen.

Vidare besöker kulturförvaltningen verksamheter som anses relevanta att besöka och följa upp. Besöket kan både vara att exempelvis följa upp verksamheten genom att se en utställning/föreställning och/eller att träffa ledningen för verksamheten och diskutera hur verksamheten fortlöper.

Kulturförvaltningens fördjupande uppföljningen fokuseras på verksamhetens inriktning, uppsatta mål, målgrupp, ekonomi samt genomförd verksamhet.

Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum
Org. Nr: 802012–0948

Bakgrund
Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum bildades gemensamt av Stockholms läns landsting och Stockholms stad 1986 för att stärka FoU-verksamheten i gränslandet mellan landsting och kommun lokalt och delvis regionalt.

Frågan om inrättande av ett äldrevårdscentrum i Stockholms innerstad aktualiserades under hösten 1977 i samband med direktiv för en ny hälso- och sjukvårdsplan och senare också genom en motion i landstinget. Med anledning därav genomfördes under perioden 1978–1982 utredningar inom området och i januari 1985 godkände hälso- och sjukvårdsnämnden en principplan för ett centrum med benämningen Stockholms läns Äldrecentrum. Centrumet föreslogs att bildas i form av en stiftelse där landstinget och Stockholms stad utgjorde stiftelsebildarna men med möjlighet för övriga läns kommuner att senare ansluta sig. [26]

Syftet är att förbättra de äldres levnadsbetingelser genom att tillvarata och praktiskt omsätta erfarenheter och forskningsresultat inom områden av

[25] KN 2017/196, Nya rutiner för uppföljning av kulturstöd, 2017-05-05
[26] Bildade av Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, 1985–136.

särskild betydelse för de äldres situation i samhället samt att själv initiera och genomföra forskning och utveckling avseende de äldres förhållanden i egen verksamhet eller i samarbete med eller på uppdrag av andra kommuner eller organisationer.

Stiftelsen äger även tidskriften ”Äldre i Centrum” och är tillsammans med Stiftelsen Silviahemmet stiftare för det nationella kunskapscentrumet för demensfrågor, Svenskt Demenscentrum. Stiftelsens longitudinella studie SNAC-K är en central kunskapsbas för framtida forskning.

Stiftelsebildande

Hälso- och sjukvårdsnämndens ärende HSN 1985:136 föreslår förvaltningsutskottet landstinget att besluta att tillsammans med Stockholms stad bilda Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum, att godkänna förslag till överenskommelse mellan landstinget och Stockholm stad samt att godkänna framtagna stiftelsestadgar. Enligt överenskommelsen ska stiftelsens verksamhet, i den mån kostnaderna ej täcks genom forskningsanslag och liknande, finansieras genom bidrag från landstinget och Stockholms stad. Två andelar skall tillskjutas av landstinget och en av Stockholms stad. I överenskommelsen ingår även att övriga kommuner har möjlighet att senare inträda i stiftelsen.

Mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad har träffats följande

Överenskommelse

1§
Landstinget och Stockholms stad bildar i enlighet med bilagda stadgar en stiftelse vars namn skall vara "Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum".

2§
Stiftelsen träder i verksamhet den 1 januari 1986.

3§
Stiftelsens verksamhet skall, i den mån täckning ej sker genom särskilda forskningsanslag bidrag från andra kommuner eller eljest, finansieras genom bidrag från landstinget och Stockholms stad, vilka årligen skall tillskjuta två andelar respektive en andel.

4§
Landstinget iordningställer och utrustar för stiftelsens verksamhet erforderliga lokaler vid S:t Eriks sjukhus i Stockholm. Hyra för lokaler erläggs av stiftelsen enligt särskilt hyresavtal.

5§
Denna överenskommelse blir gällande sedan den godkänts av Stockholms läns landsting och Stockholms stad.

I detaljplanen förutsätts att Stockholms stad skulle anslå medel motsvarande 50 procent av vad landstinget anslår. Genom att ytterligare kommuner senare skulle kunna ansluta sig skulle även ytterligare ekonomiska resurser kunna komma att tillföras centrumet.

Dåvarande finanskontor inom landstinget, konstaterade att förslaget till detaljplan överensstämde med tidigare planer och att medel fanns avdelade för ändamålet såväl i föregående års flerårsberäkningar som i årets budgetförslag. Vidare förutsattes att den föreslagna stiftelsen gentemot landstinget skulle verka inom ramen för de anslag som landstinget budgeterar.

I ärendet framgår även anslaget för verksamheten, där landstinget i budget 1985 och flerårsberäknat för perioden 1986–1989 avsatte medel för stiftelsen med 5,6 miljoner kronor för helt år och med 2,5 miljoner kronor för det första året. I förvaltningens förslag till budget 1986 och flerårsberäknat för perioden 1987–1990 är beloppet för helt år 6,1 miljoner kronor och 2,7 miljoner kronor för det första året.

Stadgar

Nedan redovisas endast ett urval av stadgarna.

3 § Finansiering. Stiftelsens verksamhet skall finansieras med medel som inflyter från stiftarna, genom särskilda forskningsanslag, bidrag från andra kommuner eller uppdragsersättningar.

12 § Ansvarsfrihet. Förvaltnings- och revisionsberättelse skall överlämnas till stiftarna som har att vidtaga eller förordna om vidtagande av åtgärd vartill revisorernas yttrande kan föranleda.

13 § Yttrande. Landstingsfullmäktiges och kommunfullmäktiges yttrande skall inhämtas innan sådana beslut i stiftelsens verksamhet fattas som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

14 § Stadgeändring. Beslut om ändring av stadgarna förutsätter godkännande av de båda stiftarna.

15 § Upplösning av stiftelsen. Upplösningen av stiftelsen förutsätter en uppsägningstid av två år. Om upplösning sker skall behållningen fördelas mellan stiftarna i proportion till vad de lämnat i bidrag för finansiering av stiftelsernas verksamhet.

Styrelse

Enligt stadgarna består styrelsen av åtta ledamöter med lika många ersättare. Stockholms läns landstingsfullmäktige utser fyra ledamöter och suppleanter, Stockholms stad tre ledamöter och ersättare, och en ledamot och ersättare från kommunförbundets länsavdelning. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Styrelsens ledamöter väljs för en tid av fyra år.

Stockholms läns landsting:

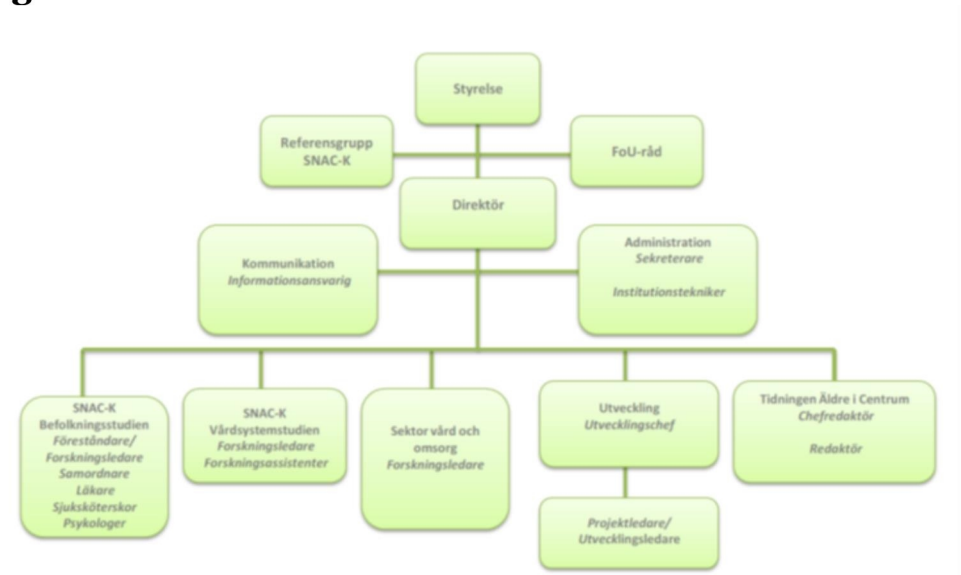
Ledamot	Suppleant
Ella Bohlin (KD), vice ordförande	Märtha Dahlberg (S)
Anna Amundberg (S)	Fanny Gustafsson (S)
Christos Tsoukatos (S)	Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Caroline Wallensten (M)	Gunilla Thorsson (L)

Stockholms stad:

Ledamot	Suppleant
Clara Lindblom (V), ordförande	Mirja Räihä (S)
Majvi Andersson (S)	Leif Hallberg (KD)
Helena Bonnier (M)	Anders Källhed (MP)

Kommunförbundet Stockholms län:	*Adjungerad från Sundbybergs*
Ann-Katrin Åslund (L) Ordinarie	Karin Holmberg (S)

Organisation[27]

Landstingets bidrag och ersättningar

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Bidrag	7 356[28]	7 356	7 356	6 380	7356
Beslut		HNSV16567	saknas	saknas	HNSV13387
Konsulter[29]	0	0	300	2 243	7 147
Övriga tjänster[30]	2 452	8 247	11 097	11 499	7 616
Totalt		15 603	18 753	20 122	22 119

Stiftelsens ekonomi

Stiftelsens intäkter under 2015 var 38 miljoner kronor. Intäkterna fördelade sig med 74 procent på anslag och 26 procent uppdrag, prenumerationer och övriga ersättningar. Nettointäkter från värdepapper, fonder och räntor uppgick till -0,3 miljoner kronor, kostnaderna inklusive avskrivningar var 36,6 miljoner kronor. [31]

[27] Objektsbeskrivning för Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum
[28] 7356 tkr är endast ett uppskattat belopp.
[29] Enligt utdrag Raindance 2017-05-05.
[30] Enligt utdrag Raindance 2017-05-05.
[31] Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum verksamhetsberättelse 2015.

Årsredovisning (kr)	2016	2015	2014	2013
Eget kapital		7 898	6 813	6 125
Bundet		*2 400*	*2 400*	*2 400*
Resultat		1 085	687	295
Intäkter		38 035	37 035	44 910
SLL bidrag		*7 356*	*6 380*	*6916*
Övriga bidrag		*15 664*	*18 815*	*18 274*
Nettoomsättning		*15 015*	*11 840*	*19 719*
Antal anställda		28	31	46

Ansvar och beslut

Sedan stiftelsens bildande[32] ligger ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting på hälso- och sjukvårdsnämnden och hanteras av hälso- och sjukvårdsförvaltningen under enheten samverkan och stöd.

Uppföljning

Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstingets årsredovisning.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens uppföljning sker genom:

- regelbundna möten i det s k FoU-rådet,
- regelbundna möten med stiftelsen rörande longitudinella studien SNAC,
- regelbundna personliga möten med stiftelsens direktör.

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län

Org. Nr: 802405–0216

Bakgrund

Landstingsfullmäktige beslutade den 3 november 1997 att godkänna avtal med Stockholm stad om bildande av nya Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.[33]

Skärgårdsstiftelsen bildades 1998 gemensamt av landstinget, Stockholms Stad samt Stiftelsen Stockholms Skärgård. Byggnader och mark tillfördes från Stiftelsen Stockholms Skärgård, Stockholms stad och Stockholms läns landsting.

[32] HSN 1985:136.
[33] EVS 2006-10-27, beslutsunderlag för vissa bidrag från LS.

I samband med bildandet tillsköt Stiftelsen Stockholms Skärgård all sin egendom och verksamhet till Skärgårdsstiftelsen, vilken därefter har fortsatt bedriva verksamheten. Landstinget har genom avtal med Stockholm stad förbundit sig att årligen bidra till Skärgårdsstiftelsens verksamhet i sådan utsträckning att verksamheten kan bedrivas på en nivå motsvarande den som bedrevs av Stiftelsen Stockholms Skärgård.[34]

Skärgårdsstiftelsens ändamål är att med donerade och förvaltande fastigheter som grund, verka för att bevara Stockholms skärgårds egenart, naturvärden och landskapsbild och samtidigt främja utvecklingen av friluftsliv, kultur, rekreation och turism med beaktande av den bofasta befolkningens intresse. [35]

Ändamålsparagrafen är i princip oförändrad sedan 1959. Vid ombildningen av stiftelsen 1998 tillkom uppdraget att främja utvecklingen av turism och kultur.[36]

Stiftelsen äger och förvaltar cirka 12 procent av marken i Stockholms skärgård, 75 procent är helt privatägt och ca 13 procent ägs av staten och andra juridiska personer. I princip all mark är naturreservat, inrättade av länsstyrelsen, fördelat på 40 områden mellan Örskär och Landsort. Stiftelsens verksamhet bedrivs i 6 kommuner; Nynäshamn, Haninge, Värmdö, Österåker, Norrtälje samt Östhammar[37]. Ingen verksamhet sker i Vaxholms kommun. Stiftelsens ansvar sträcker sig från allt mellan att tömma sopor till att dra upp långsiktiga strategier för skärgårdens framtid. [38]

Sedan 1998 är landstinget både huvudfinansiär för Skärgårdsstiftelsens verksamhet samt har åtagit sig en garanti[39] för stiftelsens pensionsåtaganden.

AB Utö Havsbad är ett helägt dotterbolag till stiftelsen.

Stadgar

Nedan redovisas endast ett urval av stadgarna.

3 § Styrelsen skall svara för att byggnader och anläggningar i området används på bästa sätt för att främja stiftelsens ändamål samt skall i övrigt upprusta, underhålla, sköta och vid behov utveckla anläggningar och verksamheter till

---

[34] TRN2015-0019, 2 § Avtal mellan Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.
[35] Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, stadgar §2.
[36] Fakta om stiftelsen och verksamheten. Skärgårdsstiftelsen i Stockholms läns underlag till ansökan, 2014.

[37] Östhammars kommun tillhörde Stockholms län 1967, när stiftelsen började köpa mark på Örskär. Vid kommunreformen 1971 flyttades Östhammar till Uppsala län och Upplands Bro kommun flyttades från Uppsala till Stockholms län.
[38] Fakta om stiftelsen och verksamheten. Skärgårdsstiftelsen i Stockholms läns underlag till ansökan, 2014.
[39] LS 9712–1082.

gagn för stiftelsens ändamål. Om så befinnes lämpligt kan vissa delar av stiftelsens verksamhet bedrivas i särskild form till exempel aktiebolag med stiftelsen som moderbolag.

4 § Stiftelsens tillgångar består dels av egendom som stiftarna tillskjutit vid stiftelsebildningen, dels av egendom som genom avtal eller på annat sätt tillförs eller förvärvas av stiftelsen.

5 § Stiftelsen skall samtidigt med tillskott av egendom och kapital från stiftarna äga rätt att överta stiftarnas rättigheter och förpliktelser till den del dessa är hänförliga till den av stiftelsen övertagna egendomen och därtill anknuten verksamhet.

8 § Styrelsen fastställer arbetsordning och riktlinjer för verksamheten inklusive användning av medel.

11 § Stiftelsens förvaltning och räkenskaper skall granskas av tre revisorer som utses för ett år i sänder. Stockholms läns landsting, Stockholms stad och stiftelsens styrelse utser vardera en revisor. Den av styrelsen utsedde revisorn skall vara auktoriserad revisor.

14 § Stiftelsens fastigheter får inte avyttras med undantag av markbyte vid fastighetsreglering eller motsvarande åtgärd. Stiftelsens aktier eller andra andelar i juridiska personer får inte heller till någon del avyttras eller på annat sätt avhändas utan att minst tolv av styrelsens ledamöter är eniga därom utom vad avser aktier i AB Utö Havsbad, vilka inte får avhändas utan att samtliga ledamöter är eniga därom.

15 § Styrelsen har rätt att utan tillstånd av Kammarkollegiet besluta om ändringar i stadgarna om den är enig därom med undantag av vad som sägs nedan. Ändring av stadgarna får inte innebära att denna paragraf eller 14 § ändras eller att stiftelsen erhåller annat ändamål än som anges i 2 §.

Stiftelsekapital[40]

Stockholms stad tillsköt som sin andel av stiftelsekapitalet markområden på ett flertal öar i Stockholms skärgård. Därutöver betalde staden ett engångsbidrag på 7,7 miljoner kronor för att täcka kostnaderna för upprustning av befintliga byggnader och anläggningar. Landstinget tillsköt 100 miljoner kronor fördelade över en femårsperiod med 20 miljoner kronor årligen. Landstinget betalade därutöver ett årligt driftsbidrag på ca 20 miljoner kronor.

---

[40] EVS 2006-10-27, Beslutsunderlag för vissa bidrag från LS.

Från och med 2003 åtog sig landstinget vidare att enligt avtal att bidra ekonomiskt till stiftelse verksamhet så att den skulle kunna hållas på en oförändrad nivå. 2005 uppgick landstingets bidrag till stiftelsen till 40 miljoner kronor, i budget 2006 var bidraget 42,5 miljoner kronor, vilket motsvarade en relativt oförändrad nivå sedan stiftelsen bildades.

Avtal 2015[41]

Skärgårdsstiftelsens omfattande fastighetsbestånd stod (och står fortfarande) inför ett stort behov av underhållsåtgärder samtidigt som kostnaderna för administration och förvaltning över tiden hade ökat. Detta medförde att nivån på driftsbidraget inte var tillräcklig för att finansiera verksamheten på lång sikt och stiftelsen hade behov av utökade bidrag för att kunna uppfylla stiftelsens ändamål i framtiden.

Landstingsstyrelsens förvaltning genomförde 2014 en utredning[42] avseende underhållsbehovet samt en översyn av stiftelsens tillkommande behov för perioden 2015–2021. Därefter skrevs nytt avtal i januari 2015 mellan landstinget och Skärgårdsstiftelsen. Avtalet avser beslutad drift- och investeringsmedel i form av beviljade bidrag, vilket i och med 2016 hanteras av tillväxt- och regionplaneförvaltningen på uppdrag av tillväxt- och regionplanenämnden. Avtalets period är från 2015 till 2019 och formaliserar respektive parts ansvar och skyldigheter gentemot varandra i ett långsiktigt perspektiv. Diskussioner kring avtalsförlängning ska påkallas senast den 31 december 2018 av endera parten.

Finansiering

Stockholms läns landsting har huvudansvar för finansieringen av Skärgårdsstiftelsens verksamhet. För perioden januari 2015 till 31 december 2019 ska Skärgårdsstiftelsen erhålla ett årligt driftsbidrag som inkluderar en årlig uppräkning om 3 procent. För att skapa förutsättningar att genomföra de omfattande underhållsåtgärder som behövs på de fastigheter som ägs och förvaltas av stiftelsen ger landstinget, för samma period, även ett bidrag avseende fastighetsunderhåll och investeringar.[43]

Skärgårdsstiftelsen har ett ansvar för att en god kostnadskontroll tillämpas samt att i största möjliga utsträckning själv generera intäkter i verksamheten. I och med att landstinget ökat de totala bidragen, understryks i avtalet att det är

[41] TRN2015-0019, Avtal mellan Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.
[42] PM Skärgårdsstiftelsen, SLL Ekonomi och finans, 2014-10-24.
[43] LS1403-0399, Landstingsfullmäktiges beslut om budget för 2015–2018.

av stor betydelse för det långsiktiga samarbetet mellan parterna att Skärgårdsstiftelsen under avtalsperioden egenfinansierar sin verksamhet i så stor utsträckning som möjligt. Skärgårdsstiftelsen förutsätts därför under avtalsperioden genomföra nödvändiga åtgärder för att de egna intäkternas andel av de totala intäkterna i verksamheten från och med år 2015 årligen ökar, beräknat utifrån intäktsnivån år 2014.

Pensionsförpliktelser

Stockholms läns landsting har genom fullmäktigebeslut[44] garanterat Skärgårdsstiftelsens pensionsåtaganden för personal anställda av stiftelsen. Från och med avtalet 2015 förutsätter landstinget att Skärgårdsstiftelsens årliga pensionskostnader, inklusive förändring av årlig pensionsskuld, hanteras inom ramen för de årliga driftsbidragen. Vidare gäller fortsättningsvis den garanti som landstinget åtagit sig för stiftelsens pensionsåtagande för personal anställda av stiftelsen.

Verksamheter och byggnader[45]

122	Permanentbostäder	3	Hotell
166	Fritidsbostäder	16	Jordbruk
5	Korttidsuthyrning	5	Öppen Bastu
13	Vandrarhem	190	Sopmajor
11	Krogar	1	Fyr
7	Stugbyar	1	Fyr Delägare
13	Lägerplatser	1	Fyr Skötsel tillsynsansvar
2	Turistcampingar	3	Öppna bodar
17	Tältplatser	3	Väderkvarnar
6	Reningsverk (större)	4	Utsiktstorn
7	Vattenverk (större)	7	Infobodar
10	Gästhamnar	4	Septiktanktömning

Händelser 2016[46]

- Ny VD för Stiftelsen i januari.
- Ny ledningsgrupp 1 juni, 2016.
- Utveckling av fastighetssystemet Pondus pågår.

---

[44] LS9712-1082.
[45] Fakta om stiftelsen och verksamheten. Skärgårdsstiften i Stockholms län, underlag till ansökan 2014.
[46] Skärgårdsstiften i Stockholms län, presentation styrelsemöte 2016-12-08

- Nytt kartsystem där juridiska och geografiska gränser finns tillgängliga i detaljerade högupplösta flygbilder.
- Upprättat en hyresstrategi.
- Nya hyresmallar (fastighetsägarnas hyresmallar).
- Ny avtalsstrategi.
- 54 ramavtal uppsagda och ny upphandling inom bygg-, mark-, el-, vvs- och målningsarbeten pågår.
- Övergripande organisationsförändring per den 1 juni, 2016.
- Strukturera och utveckla verksamheten.
- Öka självfinansieringsgraden samt realisera investeringsprojekt.
- Anpassa stabsfunktioner efter kärnverksamheten.
- Upprätta projektorganisation.

Styrelse

Enligt stadgarna består stiftelsens styrelse av femton ledamöter med femton personliga ersättare. Åtta ledamöter och åtta ersättare utses av Stockholms läns landsting, fyra ledamöter och fyra ersättare utses av Stockholms kommun, tre ledamöter och tre ersättare utses av skärgårdskommunerna Haninge, Norrtälje, Nynäshamn, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Landstinget utser ordförande bland styrelsens ledamöter. Styrelsen utser inom sig vice ordförande.

Stockholms läns landsting,
Anders Olander (C) ordförande
Jan Olov Sundström (M) förste vice ordförande
Rydbohemmet
Harry Bouveng (M)
Körunda säteri
Eva Runvald (M)

Bo Persson (L)
Staffan Holmberg (S) andre vice ordförande

Curre Hansson (S)
Bo Lundin (MP)

Stockholms stad,
Lars Svärd (M)
Maria Östberg Svanelind (S)
Ylva M Larsson (MP)
Göta Glemme (M)

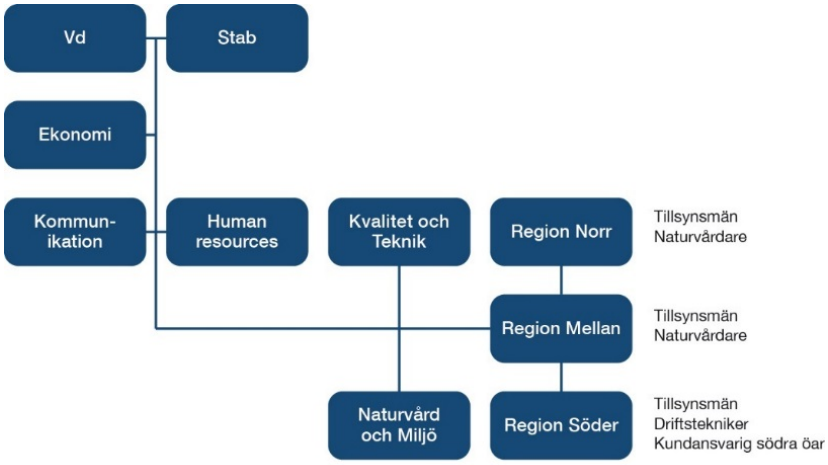
Skärgårdskommunerna,
Anders Gullander (L)

(Värmdö kommun)
Per Lodenius (C)
Ulla-Britt Öhman (C)

Arbetsutskottet,
Anders Olander (C), ordförande

Jan Olov Sundström (M)
Staffan Holmberg (S), vice ordförande
Maria Östberg Svanelind (S)
Lars Svärd (M)

Organisation[47]

Landstingets bidrag och ersättningar

Skärgårdsstiftelsen har sedan 2011 erhållit ett årligt driftbidrag och renhållningsbidrag. I och med 2015 innefattar bidragssumman ett driftsbidrag, ett investeringsbidrag och en årlig uppräkning på 3 procent.[48]

År (tkr)	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Driftsbidrag	54 636	53 045	51 500	50 000	50 000	43 965	43 965
3% uppräkning	1 639	1 591	1545	1500	0	/	/
Investeringsbidrag	24 000	24 000	24 000	24 000	12 000	/	/
Beslut	Enl. Avtal	Enl. Avtal	TRK 7008	TRK 6005	DIR 5096	DIR 3198	DIR 2266
Totalt	80 275	78 636	77 045	75 500	62 000	43 965	43 965

Stiftelsens ekonomi

Förutom bidrag från landstinget finansieras skärgårdsstiftelsens verksamhet även genom hyres- och arrendeintäkter, vän bidrag samt andra offentliga bidrag och gåvor. Enligt avtalet ska även arbetet med eventuella sponsorskap planeras[49]

Årsredovisning	2016	2015	2014
Eget kapital	18 324	18 075	16 137

[47] [47] Skärgårdsstiften i Stockholms län, presentation styrelsemöte 2016-12-08
[48] TRN2015-0019, Avtal mellan Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.
[49] TRN2015-0019, Avtal mellan Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

Bundet	1 306	1 209	1 107
Resultat	249	1 938	-3 117
Intäkter	94 110	92 430	90 296
SLL driftbidrag	*51 500*	*50 000*	*43 965*
Fastighetsförvaltning	*34 761*	*33 782*	*38 157*
Vän bidrag	*5 260*	*4 724*	*4 773*
Övriga intäkter	*2 590*	*3 924*	*3 401*
Antal anställda	67	64	62

Ansvar och beslut

Ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting ligger från och med 2016 på tillväxt- och regionplanenämndens och hanteras av tillväxt- och regionplaneförvaltningens avdelning för ekonomi och administration.

Uppföljning

Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstingets årsredovisning.

Enligt avtalet [50]ska Skärgårdsstiftelsen årligen lämna en kopia av den senaste årsredovisningen till landstinget i samband med att inlämning av årsredovisningen görs till länsstyrelsen. Därutöver ska Skärgårdsstiftelsen redovisa hur de utökade driftsbidragen och investeringsbidragen har använts i verksamheten samt hur kostnadskontrollen genomförts. Ovanstående redovisning ska presenteras för landstinget senast vid utgången av maj månad årligen från och med år 2016. Vidare åtar sig landstinget att årligen i särskild ordning diskutera Skärgårdsstiftelsens verksamhet.

Årsrapporten skickas in till tillväxt- och regionplaneförvaltningen i maj efter att Skärgårdsstiftelsens styrelse har signerat. Enligt tillväxt- och regionplaneförvaltningens rutin[51] för beviljande bidrag ska även stiftelsens verksamhetsplan, drift- och investeringsbudgetplan samt rekvisitionsplan ska skickas till förvaltningen. Förvaltningen ska utifrån underlaget säkerställa att planerna är rimliga och genomförbara utifrån landstingets perspektiv och riktlinjer, samt enligt avtal mellan stiftelsen och landstinget.

[50] TRN2015-0019, Avtal mellan Stockholms läns landsting och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.
[51] TRF 2017-05-24, Rutin för uppföljning av beviljade bidrag till skärgårdsstiftelsen.

Uppföljningsmöten sker inför tertial-, delår- och årsbokslut för att stämma av och säkerställa att de beviljade bidragen kommer att förbrukas och nyttjas optimalt. Vid negativa avvikelser ska Skärgårdsstiftelsen arbeta fram en åtgärdsplan i samarbete med förvaltningen, varpå en kopia av åtgärdsplanen ska lämnas över till tillväxt- och regionplanenämnden och landstingsstyrelsens förvaltning för kännedom.

Plan för budgetäskande avseende drift- och investeringsbudget ska skickas in till tillväxt- och regionplaneförvaltningen innan avtalet mellan stiftelsen och landstinget löper ut 2019.

Stiftelsen Flemingsberg Science

Org.nr: 802426–7182

Bakgrund

Stiftelsen bildades fullmäktige den 1 januari 2011[52] av Stockholms läns landsting, Botkyrka kommun och Huddinge Kommun.

Utvecklingsprogrammet för den regionala kärnan Flemingsberg antogs av landstingsfullmäktige 2007. För att ytterligare stärka samarbetet och tydliggöra ett gemensamt långsiktigt åtagande för Flemingsberg förslogs att det tidigare samarbetsprojektet skulle övergå till en mer permanent organisationsform. Skälen till valet av stiftelseform var bland annat att stiftelseformen var välkänd, övriga klusterorganisationer[53] i regionen med liknande syften och uppdrag hade stiftelseformen, den möjliggjorde även ett långsiktigt utvecklingsarbete, möjligheter till anslagsansökningar och konkreta samarbeten med till exempel näringslivets aktörer. Därmed föreslogs att Stiftelsen Flemingsberg Science skulle inrättas med uppdrag att främja utveckling av kunskapsintensiv verksamhet i Flemingsberg genom samverkan och samarbete mellan akademi, näringsliv, samhälle och politik.[54]

Stadgar

Nedan redovisas endast utdrag av stadgarna.

9 § Av grundförmögenheten får årligen högst 1/5 användas för stiftelsens ändamål. Styrelsen beslutar om hur framtida inkomster ska användas i enlighet med stiftelsens ändamål.

---

[52] LS 1008–0629
[53] Stiftelsen Vetenskapsstaden, Stiftelsen Electrum
[54] LS 1008–0629

11 § Årsredovisningen jämte revisionsberättelse ska senast den 30 april överlämnas till stiftarna. Har revisorerna inte funnit anledning till anmärkning, anses ansvarsfrihet vara styrelsens ledamöter beviljade. I annat fall äger stiftarna fatta beslut i fråga om ansvarsfrihet och föra den talan som kan vara påkallad.

12 § Stiftelsens styrelse får utan krav på myndighets tillstånd, genom enhälligt beslut, i mindre omfattning ändra, upphäva eller komplettera bestämmelserna i dessa stadgar i den mån detta inte innebär att stadgarnas därefter står i strid med bestämmelserna och andemeningen i ändamålet.

13 § Avvecklingen av stiftelsens verksamhet kräver inte myndighetens tillstånd utan kan ske genom beslut av styrelsen om den är ense därom. Stiftelsens tillgångar ska vid avveckling av stiftelsens verksamhet genom styrelsebeslut anvisas till ändamål som står i överenskommelse med 2 §.

15 § Ingen ersättning ska utgå till styrelsens ledamöter. Vad nu sagts gäller med undantag för fall då som ledamot i styrelsen invalts person, som varken representerar stiftarna eller någondera av Karolinska Institutet, Kungliga Tekniska Högskolan och Södertörns högskola. För sådana personer äger styrelsen besluta om att arvode ska utgå.

16 § Styrelsen ansvarar för att stiftelsens förmögenhet förvaltas på betryggande sätt, så att riskerna begränsas och möjligheterna till god avkastning tillvaratas.

Styrelse

Stiftelsens handhas av en styrelse bestående av högst 13 ledamöter. Ledamöter utses av stiftelsens styrelse. Ledamöterna väljs för en tid av 3 år i sänder. Styrelsen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Ordförande
Chris Heister Landshövding Stockholms län.

Stockholms läns landsting, ledamöter:
Annika Tibell
Jan Andersson

Karolinska Institutet, ledamöter:
Matti Sällberg
Karin Dahlman-Wright

Södertörns Högskola, ledamöter:
Cheick Wagué
Gustav Amberg

Huddinge kommun, ledamöter:
Vesna Jovic
Daniel Dronjak Nordqvist

Botkyrka kommun, ledamöter
Anna Anderberg
Ebba Östlin

KTH, ledamöter
Mikael Östling
Sebastian Meijer

Röda Korsets högskola, ledamöter
Louise Stjernberg
Ulf Westerberg

Landstingets bidrag och ersättning

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013[55]
Bidrag	1 256	1 256	1 256	1 000	1 000
Beslut	TRK 7009	TRK 6003	TRK5042	DIR 3210	DIR 2272
Totalt	1 256	1 256	1 256	1 000	1 000

Stiftelsens ekonomi

Flemingsberg Science har ett totalt stiftelsekapital på 10 miljoner kronor, varav 3,5 miljoner kronor är från Stockholms läns landsting. Från landstinget ansöker stiftelsen årligen bidrag i början av varje år. Därutöver kan medel till prioriterade satsningar sökas av stiftelsen från olika källor.

Årsredovisning (tkr)	2016	2015	2014
Eget kapital	10 942	10 806	11 744
Bundet	*10 000*	*10 000*	*10 000*
Resultat	136	-937	358
Intäkter	4 435	4 592	6 740
SLL bidrag	*1 256*	*1 256*	*1 000*
Övriga bidrag	*3 179*	*3 336*	*5 740*
Antal anställda	2	4	4

Ansvar och beslut

Ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting ligger från och med 2016 på tillväxt- och regionplanenämndens och hanteras av tillväxt- och regionplaneförvaltningens avdelning för ekonomi och administration.

Uppföljning

Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i SLL Årsredovisning.

Stiftelsen ansöker om bidrag årligen, vilket hanteras tillväxt- och regionplaneförvaltningen på uppdrag av tillväxt- och regionplanenämnden.

[55] Enligt LS 1405–0609 ekonomisk sammanställning stiftelser ska bidraget för Stiftelsen Flemingsberg Science 2013 vara 1 250 tkr.

Enligt tillväxt- och regionplaneförvaltningens rutin[56] för uppföljning av beviljade bidrag till Flemingsbergs Science ska stiftelsen månatligen till förvaltningen skicka in rapporter; resultat, prognos och aktiviteter som bidragen nyttjats för. Uppföljningsmöten sker inför tertial-, delår- och årsbokslut för att stämma av och säkerställa att de beviljade bidragen kommer att förbrukas och nyttjas optimalt.

Vid negativa avvikelser ska stiftelsen arbeta fram en åtgärdsplan i samarbete med förvaltningen, varpå en kopia av åtgärdsplanen ska lämnas över till tillväxt- och regionplanenämnden och landstingsstyrelsens förvaltning för kännedom.

[56] TRF 2017-05-24, Rutin för uppföljning av beviljade bidrag till Flemingsbergs Science.

Stockholms läns landsting finansiär

Stockholms Konserthusstiftelse

Org. Nr: 802001–8266

Bakgrund[57]

Stockholms Konserthusstiftelse är en icke vinstdrivande stiftelse som äger och förvaltar Konserthuset. Stockholms Konserthusstiftelse har verkat sedan januari 1976 och är en sammanslagning av Stiftelsen Stockholms Konserthus (bildad 1919) och Konsertföreningen i Stockholm (bildad 1902). Stiftelsen hyr marken av staden på ett förmånligt 100-årskontrakt med upplåten tomträtt sedan 1923. Stockholms läns landsting är stiftelsens huvudfinansiär sedan 1993.

I stadgarna fastslås att Stockholms Konserthusstiftelse är tillkommen för att förverkliga konstnärliga och kulturella syften. Stiftelsen ska driva en aktiv musikverksamhet genom att ge konserter och för detta ändamål upprätthålla och underhålla en fast orkester i Stockholm, kallad Kungliga Filharmoniska Orkestern i Stockholm. I mån av resurser ska stiftelsen även aktivt verka för andra aktiviteter som direkt eller indirekt befrämjar musikintresset och ökar musikutbudet.

Konserthusstiftelsens vision är att Stockholms Konserthus ska vara Europas mest nyskapande och tillgängliga konserthus. Utbudet ska präglas av högsta internationella kvalitet. Kungliga Filharmonikerna ska vara en av musikvärldens mest omtalade och respekterade orkestrar, ständigt uppmärksammad för sin höga kvalitet och musikaliska nyfikenhet.

Skandinaviska Enskilda Banken är huvudsponsor för Konserthuset Stockholm och Kungliga Filharmonikerna i ett mångårigt samarbete som löper sedan 2005.[58]

Avtal 1982[59]

Den 1 januari 1983, övertog Stockholms läns landsting, Stockholms stads ansvar gällande både representation i stiftelsestyrelsen samt det ekonomiska stödet till stiftelsen.

---

[57] Stockholms Konserthusstiftelse årsredovisning 2016.
[58] http://www.konserthuset.se/om-oss/organisation/konserthusstiftelsen/
[59] LS9210-1189, LS9208-1102: Avtal mellan svenska staten och Stockholms läns landsting om det ekonomiska ansvaret m.m. för Skansen, Konserthuset och Dansens Hus

Stockholms stads bidragsgivning till konserthusstiftelsen var inte reglerad i avtal. Bidraget bestod av ett belopp, som årligen räknades upp med 7 procent. Utgångsvärdet vid den tidpunkt då landstinget övertog stadens åtagande var 11,8 miljoner kronor och frågor rörande investeringsbidrag behandlades separat i varje enskilt fall.

I landstingets budget 1992 fanns 23,7 miljoner kronor som det sammanlagda anslaget som bidrag till Konserthusstiftelsen. Beslutet om övertagande resulterade i en årlig uppskrivning på 7 procent av det driftsbidrag som landstinget tidigare bidragit till stiftelsen.

I en särskild överenskommelse med stiftelsen utfäste sig landstinget vidare ”att verka för att nuvarande ambitioner vad gäller verksamhetens omfattning och konstnärlig kan vidmakthållas och att en fortsatt utveckling enligt tidens krav möjliggörs—”

Som komplement till 1982 års avtal beslöt landstinget i april 1986 att godkänna ett med stiftelsens villkorligt träffat avtal daterat i oktober 1985 avseende planenligt fastighetsunderhåll fram till år 1998. Enligt detta senare avtal förband sig parterna även att årligen avsätta medel till en särskild underhållsfond.

Avtal staten[60]

I februari 1992 fick landshövdingen regeringens uppdrag att förhandla med Stockholms läns landsting om huvudmannaskap för Konserthusstiftelsen, renovering och underhåll av konserthusfastigheten samt framtida finansiering av Konserthusets verksamhet. I september 1992 tecknades ett avtal med staten om att landstinget den 1 januari 1993 även övertar det ekonomiska ansvaret för stiftelsen som tidigare legat på staten och förbinder sig även att ta upp överläggningar med Konserthusstiftelsen beträffande huvudmannaskap och styrelserepresentationer.

Följande paragrafer i avtalet är noterbara:

2 § Stockholms läns landsting övertar det ekonomiska ansvaret för Stockholms konserthusstiftelse. Staten lämnar inget bidrag till Konserthuset efter utgången av år 1992.

---

[60] LS9210-1189, LS9208-1102: Avtal mellan svenska staten och Stockholms läns landsting om det ekonomiska ansvaret m.m. för Skansen, Konserthuset och Dansens Hus

3 § Styrelsen bör ha minst två ledamöter med erfarenhet från finans- och affärsvärlden.

4 § Parterna är överens om att var för sig pröva frågan huruvida Skansen resp. Konserthuset i framtiden bör drivas i bolagsform. Oavsett organisationsform skall respektive verksamhet drivas med företagsmässig inriktning, resultatinriktad ekonomiförvaltning och långsiktig resurshushållning. Ekonomiskt stöd från utomstående intressenter skall eftersträvas.

6 § Parterna är ense om att ett bibehållet ekonomiskt ansvarstagande från samhällets sida utgör förutsättning för nämnda institutioners fortlevnad.

Avtal stiftelsen[61]

I och med övertagandet av statens ekonomiska ansvar för stiftelsen sades samtliga avtal och överenskommelser med stiftelsen upp från landstingets sida och nya förhandlingar fördes med stiftelsen som utformade det innehåll som ska komma att reglera Stockholms läns landstings ansvar och förhållande med stiftelsen efter den 1 januari 1993.

Avtalet med stiftelsen beslutades av landstingsfullmäktige i december 1992 och började gälla i januari 1993. Som en följd av beslutet utökas landstinget sammansättning i styrelsens dels genom att framöver utse fem ledamöter för ett verksamhetsår i taget, dels genom att utse ordförande för tre verksamhetsår. I landstingsstyrelsens beslutsärende[62] anges bland annat; avsättning av 20 miljoner kronor, avsättning av en särskild fond så att medel för ombyggnation fonderas och att ombyggnadsfonden finansieras ur 1993 år medels reserv, övertagande av lån från Handelsbanken på 9,5 miljoner kronor, att pröva frågan om bolagsform för stiftelsen samt att uppdra åt Locum AB att ta fram en ombyggnads- och underhållsplan för fastigheten Konserthuset nr 2.

Landstiget driftsstöd utgjorde 46,6 miljoner kronor beräknat med utgångspunkt från det totala driftsbidraget år 1992 från staten och landstiget, inklusive bidrag för det planenliga fastighetsunderhållet, sammanlagt 47,7 miljoner kronor. Från beloppen drogs stiftelsens räntekostnader om 1,1 miljoner kronor från lånet i Svenska Handelsbanken som landstinget övertog.[63]

I ärendet specificeras även att samverkan mellan stiftelsen och landstingets kultur- och utbildningsnämnd fortsättningsvis ska ske med inriktning på den breda verksamheten som Konserthuset bedriver även ska komma landstinget

[61] LS9210-1188, 1992:160 Förslag 160.
[62] LS9210-1188
[63] LS9210-1188

till del. Utgångspunkten för landstinget ska vara de kulturpolitiska mål som landstinget slagit fast.

Till ärendet antecknas även ett särskilt uttalande vilket lyder att ”Det är angeläget att skötsel av fastigheten avskiljs från driften av den musikaliska verksamheten, tex genom bildande av ett särskilt bolag för fastigheten”.

Följande skrivelser och paragrafer i avtalet är noterbara:

Utöver det ekonomiska ansvaret utfäster sig landstinget:
- att verka för att nuvarande ambitioner vad gäller omfattning och konstnärlig nivå för stiftelsens verksamhet kan vidmakthållas och att en fortsatt utveckling enligt tidens krav möjliggörs.
- att stiftelsens frihet i konstnärligt hänseende främjas.

Stiftelsestadgarna justeras i avtalet och reglerar följande:
- Styrelsen består av en ordförande och åtta andra ledamöter.
- Landstinget utser ordförande och ytterligare fem ledamöter varav två skall ha särskild erfarenhet från finans- och affärsvärlden.
- Musikaliska akademien utser två ledamöter.
- Stockholms kommun utser en ledamot.
- Personalrepresentation skall ingå enligt lag (1987:1245).
- Styrelsen utser inom sig vice ordförande.
- Inför varje nytt verksamhetsår skall samråd äga rum avseende styrelsens sammansättning.

Enligt 3 § förbinder sig landstinget att svara för
- planenligt underhåll enligt ”överenskommen underhållsplan i syfte att bibehålla stiftelsens fastighet, Konserthuset nr 2, i det skick som uppnåtts vid ombyggnad och renovering” enligt 4 § enligt plan inför avtalets ingående. Ett bibehållande efter den planen genomförts.
- efter särskild överenskommelse svara ”för sådana ombyggnader och förändringar som skäligen bör göras för att möjliggöra olika former av utveckling av stiftelsens verksamhet och ett rationellt utnyttjande av fastigheten”.

Enligt 4 § åtar sig landstinget ansvaret för ombyggnad och renovering av fastigheten Konserthusen nr 2 enligt avtalad plan med staten. Att investeringsmedel överförda från avtalet med staten samt 20 miljoner kronor

från landstingets budget 1993 placeras i en särskild ombyggnadsfond under landstingets förvaltning, där avkastningen ska läggas till fondens kapital.

Enligt 5 § övertar landstinget ansvaret för stiftelsens lån.

Enligt 6 § ska det prövas om stiftelsens verksamhet bör drivas i bolagsform. Oberoende av det ”skall verksamheten drivas med företagsmässig inriktning, resultatinriktad ekonomiförvaltning och långsiktig resurshållning”.

Enligt 10 § förutsätter avtalet att Stockholms kommun även framledes svarar för den subvention till stiftelsen som avser tomträttsavtal för tomtmarken för Konserthuset nr 2.

Enligt särskild anteckning i avtalet tydliggörs att ”sedvanligt årligt, förebyggande och akut underhåll av fastigheten ingår i driftskostnaderna och har beaktats vid fastställandet av bidraget”.

Avtal 2011[64]

För att ge konserthuset en god framförhållning slöts avtal mellan landstinget och stiftelsen för fyra år åt gången, kopplat till mandatperioden. För perioden 2011–2014 godkände landstingsstyrelsen i december 2011 avtal om verksamhetsbidrag på sammanlagt 486 miljoner kronor.

Äskande 2014

Den 5 februari 2014 inkom stiftelsen med ett äskande om medel för byggnads- och inredningsarbeten med etapp 9. Sammanlagt uppgick äskandet till 156,7 miljoner kronor fördelat över perioden 2014–2017. Arbetet med att ta fram underlag till konserthusets äskande leddes av projektansvarig från landstinget.

Landstingsfullmäktige beslutade den 10 juni 2014 att låta renovera Konserthuset i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande, vilken var i enlighet med stiftelsens äskande. Stödet utgick i form av näringsbidrag och finansieringen av bidraget 2014 skulle ske inom ramen för landstingsstyrelsens förvaltningsbudget. Fullmäktige gav samtidigt kulturnämnden i uppdrag att i budgeten för åren 2015–2017 beakta näringsbidraget till stiftelsen, att följa upp genomförandet av planerade åtgärder samt att utbetala bidrag mot erforderliga fakturaunderlag. En överenskommelse gällande näringsbidraget tecknades i början på 2016 mellan kulturnämnden och stiftelsen.

---

[64] RK201604-0027, Lanstingsrevisorernas delrapport 2016 till landstingsstyrelsen.

Enligt beslutet i landstingsfullmäktige den 10 juni 2014 fick kulturnämnden i uppdrag att i budget 2015–2017 beakta ett näringsbidrag till Stockholms Konserthusstiftelse på totalt 156,7 miljoner kronor. Bidraget avsåg byggnads- och inredningsarbeten i Konserthuset. Kostnaderna på totalt 6,45 miljoner kronor år 2014 finansierades inom landstingsstyrelsens budget. I budget 2015–2017 utökades de övriga bidragen till kulturnämnden med 52,8 miljoner kronor år 2015, samt 33,4 miljoner kronor år 2016 och 64,1 miljoner kronor år 2017.[65]

Kulturnämnden tillfrågades om hanteringen av Konserthusets renovering och upprustning innan beslutet. Kulturnämnden ansåg att de inte hade någon tidigare erfarenhet av att följa upp fastighetsrenoveringar och det är inget ansvarsområde som specifikt anges i nämndens reglemente. I tjänsteutlåtande från kulturförvaltningen inför kulturnämndens beslut om svar till landstingsstyrelsen framgår bland annat att förvaltningen förutsätter att uppföljningen av Konserthusets upprustning sker i samverkan med Locum AB som har den tekniska kompetensen inom fastighetsområdet. Detta tydliggjordes inte tillräckligt i landstingsstyrelsens förslag till beslut om hanteringen av Konserthusets renovering. I den löpande uppföljningen som genomförs av kulturförvaltningen har dock Locum AB bistått med stöd vid framtagande av rutiner samt uppföljning.[66]

Avtal 2015[67]

Den 28 augusti 2014 inkom stiftelsen med en begäran om verksamhetsbidrag på sammanlagt 572 miljoner kronor för verksamhetsåren 2015–2018. Äskandet innebär en ökning av bidraget med 6 miljoner kronor per år, vilket sammantaget innebar en ökning med 24 miljoner (ca 18 procent) jämfört med föregående avtal.

Enligt tjänsteanteckning av landstingsstyrelsens förvaltning daterat 20 januari 2015 har landstingsfullmäktige i budgeten för 2015 beslutat att utöka verksamhetsbidraget till stiftelsen i enlighet med äskandet. Vidare framgår att avtal mellan landstinget och konserthuset kommer att upprättas av kulturförvaltningen. Ett avtal om årligt verksamhetsbidrag tecknades i juni 2015.

Av budgeten för 2015 framgick dock inte på ett tydligt sätt att fullmäktige beslutat att utöka verksamhetsstödet till stiftelsen i enlighet med äskandet, utan endast att stiftelsen får ett flerårigt avtal och hjälp med nödvändiga

[65] RK201604-0027, Lanstingsrevisorernas delrapport 2016 till landstingsstyrelsen.
[66] RK201604-0027, Lanstingsrevisorernas delrapport 2016 till landstingsstyrelsen.
[67] RK201604-0027, Lanstingsrevisorernas delrapport 2016 till landstingsstyrelsen.

investeringar samt att landstinget genom ett flerårigt avtal tar sitt ansvar för att ge konserthuset möjlighet att utvecklas och fortsatt leva upp till ambitionen att erbjuda musikupplevelser i världsklass.

Budgeten innehöll ingen precisering av vad åtagandet innebär, nämligen vilka verksamhetsbidrag som landstinget åtar sig att utbetala till Konserthuset under perioden 2015–2018. För perioden 2011–2014 framgick i kulturnämndens ärende att landstingsstyrelsens godkännande av avtalet krävdes för att avtalet skulle vara gällande för landstingets del. Landstingsstyrelsen godkände avtalet 2011–2014 i december 2011. Inget motsvarande godkännande finns för avtalet 2015–2018.

Stadgar

Nedan redovisas endast ett urval av stadgarna.

Stockholms Konserthusstiftelse, som är en sammanslutning, tillkommen för att förverkliga konstnärliga och kulturella syften, här till ändamål

- att äga och förvalta Konserthuset, innebärande jämväl rätt att inteckna stiftelsens fasta egendom
- att driva en aktiv musikverksamhet genom att ge konserter samt för nämnda ändamål upprätthålla och underhålla en fast orkester i Stockholm, kallad Kungliga Filharmoniska Orkestern i Stockholm och i mån av resurser aktivt verka för andra aktiviteter som direkt eller indirekt befrämjar musikintresset och ökar musikutbudet
- att medelst de donations- och andra medel, varöver stiftelsen förfogar, till annan lämna bidrag till genomförandet av sådana musikaliska projekt som stiftelsens styrelse finner vara i behov av dylikt stöd och som förverkligar de konstnärliga och kulturella syften stiftelsen har att tillgodose.

Stockholms läns landsting och länsstyrelsen i Stockholms län utser vardera en revisor och suppleant för denne. För den fortlöpande granskningen av räkenskaperna ska Stockholms läns landstings revisionskontor ansvara.

För att ändring av detta reglemente fordras att minst sju ledamöter av stiftelsens styrelse är eniga, samt att den beslutade ändringen godkänns av länsstyrelsen i Stockholms län.

Stiftelsens upplösning. Skulle Stiftelsen under en följd av minst två år inte ha utövat regelbunden konsertverksamhet i Konserthuset och detta inte föranletts av force majeure, eller skulle stiftelsen upphöra, ska Stockholms läns landsting

så ”påfordrar äganderätten till byggnaden med därtill hörande inventarier ävensom i övrigt till alla sådana Stiftelsens tillgångar, varöver Stiftelsen utan åsidosättande av förpliktelser mot tredje man kan disponera, utan ersättning övergå till Stockholms läns landsting. I dessa fall skall dock syftet med byggnaden alltjämt om möjligt bibehållas samt de i detta reglemente angivna bestämmelser i möjligaste mån iakttas. Skulle dock hinder möta för den musikaliska verksamhetens fortsättande skall byggnaden användas för annat kulturellt ändamål”.

Styrelse

Styrelsen består av en ordförande och åtta andra ledamöter. Stockholms läns landsting utser ordförande och fem ledamöter för fyra verksamhetsår, varav två ska ha särskild erfarenhet från finans- och affärsvärlden. Stockholms stad utser en ledamot. Styrelsen utser inom sig vice ordförande.

Stockholms läns landsting:	*SYMF:*
Jens Spendrup, ordförande	Peter Eriksson
Hans Dalborg	Helena Valeberg Sunding
Sylvia Lindgren,	
Filippa Reinfeldt	*Stockholm Stad:*
Birgitta Rydberg	Tony Nilsson
Ingemar Ziegler	

Landstingets bidrag och ersättningar

År	Driftbidrag	Investeringsbidrag			Lån	Totalt
		LS 1112–1595	LF 06/14	LS 2017–0084	LF 02/08, LF09/09	
2008	*101 000*					**101 000**
2009	*105 000*					**105 000**
2010	*108 000*				*6 172*	**114 172**
2011	*113 000*	*13 000*			*6 172*	**132 172**
2012	*120 000*				*6 172*	**126 172**
2013	*125 000*				*6 172*	**131 172**
2014	*128 000*		*6 450*		*6 172*	**140 622**
2015	*134 000*		*52 800*		*6 172*	**192 972**
2016	*140 000*		*33 400*		*6 172*	**179 572**
2017	*146 000*		*64 050*	55 000	*6 172*	**271 222**
2018					*6 172*	**6 172**
2019–2029					*67 892*	**67 892**
Totalt	**1 220 000**	**13 000**	**156 700**	**55 000**	**123 440**	**1 568 140**

Ovanstående belopp avser tkr

Äskande 2017
Anslaget för driftsbidraget 2017 uppgick till 146 miljoner kronor. Den 14 februari 2017 beslutade Landstingsfullmäktige att godta ytterligare ett äskande från Konserthusstiftelsen på 55 miljoner kronor för etapp 9 på grund av omfattande fukt och mögelskador i konserthuset.

Lån
Landstingsfullmäktige har 2008 och 2009 också beviljat Konserthuset räntefria lån på sammanlagt 123,4 miljoner kronor. Av beslutet 2009 föreslogs att båda lånen skulle löpa på tjugo år med en amortering med 1/20-del per år under perioden 2010–2029, nämligen med 6,2 miljoner kronor per år.

Av promemoria[68] framgår att koncernfinansiering på lånets förfallodag utbetalar 6,2 miljoner kronor till konserthuset från och med 2010 till och med 2029. Motsvarande belopp amorteras på förfallodagen av stiftelsen. Detta innebär att lånen är såväl ränte- som amorteringsfria. Revisionen har konstaterar att hantering av lånen är otydlig och att det finns en bristande transparens i beslutsprocessen.

Stiftelsens ekonomi
Stiftelsen hyr ut sju butikslokaler i gatuplanet som samtliga varit uthyrda under 2016, tre salar inne i Konserthuset hyrs ut till externa konsertarrangörer eller för konferenser då stiftelsens egen verksamhet inte nyttjar lokalerna.

Årsredovisning (tkr)	2016	2015	2014
Eget kapital	15 971	15 697	14 766
Bundet	274	274	274
Resultat	274	931	202
Intäkter	186 559	186 657	170 233
SLL driftbidrag	*140 000*	*134 000*	*128 000*
Övriga bidrag	*512*	*844*	*643*
Konsertintäkter	*27 571*	*33 513*	*23 240*
Uthyrningsintäkter	*12 797*	*13 407*	*13 556*
Övriga intäkter	*5 679*	*4 893*	*4 794*
Antal anställda	159	160	160

[68] KUN2015/10

Ansvar och beslut

Ansvaret inom Stockholms läns landsting ligger på kulturnämnden och hanteras av kulturförvaltningen.

Konserthuset ansöker om ekonomiskt stöd hos landstingsstyrelsen, medan kulturnämnden betalar ut bidragen. Utbetalning av bidragen till stiftelsen sker vid tre tillfällen per år. För att finansiera bidragen får kulturnämnden dels landstingsbidrag för utbetalning av verksamhetsbidraget, dels övrig intäkt för utbetalning av näringsbidraget.[69]

Uppföljning

Årsredovisning inlämnas till landstingsstyrelsens förvaltning, SLL Styrning och ekonomi. Ekonomisk sammanställning redovisas i landstingets årsredovisning.

Stiftelsens budget granskas av landstingets revisorer och renoveringsbidraget följs upp via kvartalsredovisningar från Locum AB. Verksamhetsbidrag följs upp enligt kulturförvaltningens rutiner för uppföljning av kulturstöd[70] där verksamhetsstöd redovisas senast 30 juni året efter verksamhetsåret med beskrivning av genomförd verksamhet, ekonomisk redovisning, antal publik/besökare/deltagare, åldersuppdelad statistik och annan relevant information. Därutöver ska verksamhetsberättelse, årsredovisning och revisionsberättelse bifogas redovisningen.

Vidare besöker kulturförvaltningen verksamheter som anses relevanta att besöka och följa upp. Besöket kan både vara att exempelvis följa upp verksamheten genom att se en utställning/föreställning och/eller att träffa ledningen för verksamheten och diskutera hur verksamheten fortlöper.

Kulturförvaltningens fördjupande uppföljningen fokuseras på verksamhetens inriktning, uppsatta mål, målgrupp, ekonomi samt genomförd verksamhet.

---

[69] RK201604-0027, Lanstingsrevisorernas delrapport 2016 till landstingsstyrelsen.
[70] KN 2017/196, Nya rutiner för uppföljning av kulturstöd, 2017-05-05

Stockholms läns landsting bidragsgivare

Stockholm Science City Foundation

Org. nr: 802014–9970

Bakgrund

Stockholm Science City Foundation, tidigare kallat Stiftelsen Vetenskapsstaden, stiftades år 1990 av Karolinska Institutet, Kungliga Tekniska högskolan, Stockholms universitet, Handelshögskolan i Stockholm, Axel och Margaret Ax:son Johnson Stiftelse, Göran Gustavssons Stiftelse och Kjell och Märta Beijers Stiftelse.

Stiftelsens ändamål är att främja vetenskaplig undervisning och forskning och har som uppdrag att attrahera företag och akademi till Stockholm Life Solna-Stockholm.

Stiftelsens huvudmän är från akademin Karolinska Institutet Kungliga Tekniska högskolan, Handelshögskolan i Stockholm, Stockholms universitet, från offentliga sektorn Stockholms läns landsting, Stockholms stad och Solna stad och från näringslivet Göran Gustafsson stiftelse och Axel och Margareta A:son Johnsson stiftelse.

Uppdrag

Stiftelsen arbetar på uppdrag av huvudmännen. Ett av uppdragen från huvudmännen är att verka för att området Hagastaden i Stockholm och Solna fylls med verksamhet inom Life Science avseende den kommersiella delen av området. Målsättningen är att skapa ett center inom Life science i närheten av de fyra universiteten och Karolinska universitetssjukhuset Solna. Centret ska fysiskt samla forskning, teknologi, stödfunktioner och samhällsfunktioner med målsättning att bli en global adress för Life Science, Stockholm Life Solna Stockholm.

Efter en översyn[71] som gjordes av landstinget och Stockholms stad 2008, beslutades att Teknikhöjden AB skulle föras över från stiftelsen till Stiftelsen Electrum, detta för att samtliga parter skulle få tydligare roller i arbetet med utvecklingen av Norra stationsområdet.[72] Således beslutade även stiftelsens styrelse under december 2009, att stiftelsens inriktning under det närmaste decenniet skulle vara att verka för att Hagastaden utvecklas till ett världsledande centrum inom Life Science enligt Vision 2025.

---

[71] LS0810-0920
[72] SSCI översyn 2009

Styrelse

Styrelsen består av högst tretton ledamöter. Styrelsen utses av stiftarna varvid Kungliga Tekniska högskolan, Stockholms universitet och Karolinska Institutet utser två ledamöter vardera. Handelshögskolan i Stockholm, Axel och Margaret Ax:son Johnsons Stiftelse för allmännyttiga ändamål, Göran Gustafssons stiftelse, Kjell och Märta Beijers stiftelse jämte Stockholms kommun och Stockholms läns landsting utser en ledamot vardera. Övriga ledamöter utses av stiftarna gemensamt. Ledamöterna utses för en tid av tre år i sänder. Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Styrelseordförande, Björn O. Nilsson, vd Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien
Mathias Uhlén, Professor, Kungliga Tekniska högskolan
Mikael Östling, Prorektor och professor, Kungliga Tekniska högskolan
Åsa Borin, Planeringschef, Stockholms universitet
Stefan Nordlund, Professor, Stockholms universitet
Mats Wahlgren, Prodekanus och professor, Karolinska Institutet
Jan Andersson, Direktör Forskning och innovation, Stockholms läns landsting
Anne Rundquist, Direktör Juridik och upphandling, chefsjurist, Stockholms läns landsting
Ingela Lindh Stadsdirektör, Stockholms stad
Kristina Tidestav, Stadsdirektör, Solna stad
Peter Elmlund, Projektledare, Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse
Ulf Gustafsson, Direktör, Göran Gustafssons stiftelse
David Johansson, Adjungerad Ordförande i Hagastadens Fastighetsägarförening, Fastighetschef Humlegården Fast.

Landstingets bidrag och ersättningar

Stockholm Science City Foundation har ett årligt avtal[73] om driftsbudget med landstinget.

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Bidrag	1 500	1 500	1 300	2 600	2 600
Beslut	LS2017-0265	saknas	saknas[74]	DIR 3203	DIR 2273
Totalt	1 500	1 500	1 300	2 600	2 600

[73] LS 2017–0265, Avtal om driftsbidrag SSCI
[74] Belopp enligt utdrag Raindance 2017-05-05

Stiftelsens samtliga bidragsgivare[75]
Finansiärer till stiftelsen är Karolinska Institutet, Kungliga Tekniska högskolan, Stockholms universitet, Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Solna stad.

Erhållna bidrag	tkr	2015	2014
Karolinska		1000	1000
KTH		1000	1000
Stockholms Universitet		1000	1000
Stockholms Stad		2600	2600
Solna Stad		600	600
Stockholms läns landsting		1300	2600
Handelshögskolan		500	500
Totalt		8000	9300

Stiftelsen ekonomi

Vid stiftelsens bildande tillsköt Knut och Alice Wallbergs stiftelse 5 miljoner kronor.

Årsredovisning (tkr)	**2015**
Eget kapital	41 567
Bundet	*20 850*
Resultat	-1 338
Intäkter	9 439
SLL bidrag	*1 300*
Övriga bidrag	*6 700*
Projektbidrag	*1 439*
Antal anställda	8

Tillväxt & Internationalisering projekt[76]

Projektet är ett samverkansprojekt mellan stiftelsen och STING[77]. Projektet syftar till att fler tillväxtföretag i hela regionen ska få goda förutsättningar att

[75] Stockholm Science City Foundation årsredovisning 2015,
[76] http://projektbank.tillvaxtverket.se/projektbanken2020#page=c1ba0064-e08c-434d-b36b-9a848007c10e

växa internationellt. Bolagen som får stöd ska växa internationellt, skapa mer exportintäkter och bidra till fler sysselsatta i regionen. Genom projektet ska minsta 180 tillväxtföretag få kvalificerat stöd att utvecklas och växa internationellt. Genom projektet ska minst 80 organisationer från olika samhällssektorer samarbeta. Projektet har ett beviljat belopp på 21 miljoner för tre år.

Ansvar och beslut

Ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting ligger under landstingsstyrelsen och hanteras av landstingsstyrelsens förvaltning under SLL Forskning och Innovation.

Uppföljning

Har hanterats enligt 2012 år framtagna rutiner[78] för uppföljning av regionala bidrag till stiftelser, föreningar och bolag där bidragsmottagaren följs upp genom redovisning av; ekonomiska sammanställning, aktiviteter som genomförts för landstingets erhållna bidrag, projekt som har startats, pågår eller har genomförts av landstingets bidrag samt genom att ange bidrag som erhållits från annan bidragsgivare än Stockholms läns landsting.

Stiftelsen Elektronikcentrum Kista

Org.nr 802012–4387

Bakgrund

Den 3 februari 1986 beslutade kommunfullmäktige i Stockholm stad att bilda Stiftelsen Elektronikcentrum i Kista, kallat Electrum tillsammans med ASEA (nuvarande ABB) och Ericsson[79].

Stiftelsen är aktiv i frågor som rör högre IKT-utbildning, global tillväxt och innovation och utvecklar dynamiska näringslivsmiljöer, utbildning och vetenskapliga miljöer i framkant av internationella forsknings- och stadsmiljöer med attraktiva och effektiva infrastrukturer, jobb, tjänster, handel, kultur och fritid.

STING

Sedan 2002 är Stockholm Innovation and Growth AB, kallat STING, ett helägt dotterbolag till stiftelsen. STING är ett icke vinstdrivande bolag som finansieras med både offentliga medel via stiftelsen Electrum och från huvudparterna

---

[77] Stockholm Innovation and Growth AB är ett helägt dotterbolag till Stiftelsen Elekronikcentrum i Kista.
[78] LS 1212–1672, Regionala bidrag till stiftelser, föreningar och bolag.
[79] Stockholm Stadshus AB, Koncernstyrelsen Dnr 2007/46/29

Vinnova, KTH och EIT ICT Labs, samt med privat kapital från olika partners och genom egen finansiering.

STING är en företagsinkubator som möjliggör för personer att förvandla sina idéer till hållbara företag genom att erbjuda kvalificerad coaching inom affärsutveckling, ett företags ängel-nätverk, en riskkapitalfond, en rekryteringstjänst och ett internationellt nätverk av investerare, affärskontakter och experter. STING stöder lovande Stockholm baserade start-ups, främst inom IKT, internet / media, cleantech och Life Science.

Landstingets bidrag och ersättningar

År (tkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Bidrag	5 000	5 000	5 000	info saknas	5 000
Beslut	LS2016-0256	Saknas	Saknas	info saknas	LSF121003*
Totalt	5 000	5 000	5 000		5 000

Nyckeltal STING 2016[80]

Totalt 2 584 antal utvärderade projekt/bolag och 209 antagna projekt/bolag. Sammanlagt bolagsvärde på 4 991 miljoner kronor, med ett ackumulerat offentligt investerat kapital i STING-bolag på 1 047 miljoner kronor och Ackumulerat privat investerat kapital i STING-bolag på 3 391 miljoner kronor. Antal sysselsatta år 2016 var 1 532 och omsättning 2016 låg på 1 472 miljoner kronor, varav 79 procent från export.

Styrelse

Ulf Wahlberg	Ericsson AB	ordförande
Karin Wanngård	Stockholm Stad	vice ordförande
Irene Svenonius	Stockholms läns landsting	
Johan Ritter	IBM Svenska AB	
Sigbritt Karlsson	KTH	
Leif Ljungkvist	Rise AB	
Peter Löfgren	ABB AB	

Tillväxt & Internationalisering projekt[81]

Strukturfondspartnerskapet Stockholms län har våren 2016 beviljat STING och samarbetspartnern Stockholm Science City Foundation, EU-medel till utvecklingsprojektet ”Tillväxt & Internationalisering” som syftar till att stödja internationalisering och export i regionens tillväxtföretag.

[80] https://sting.co/mer/om-sting/nyckeltal/
[81] http://www.stockholminnovation.com/nyheter-media/

Projektet Tillväxt och Internationalisering ska bland annat utveckla; samverkan mellan små och stora företag i regionen, nya finansieringsplattformar för tillväxtföretag som ska öka tillgången på riskvilligt kapital, branschspecifika insatser för att utveckla samverkan mellan nya tillväxtföretag, akademin och nya mötesplatser inom bland annat hälso- och sjukvården, spelindustrin och musikindustrin.

Ansvar och beslut

Ansvar för stiftelsen inom Stockholms läns landsting ligger under landstingsstyrelsen och hanteras av landstingsstyrelsens förvaltning under SLL Forskning och Innovation.

Uppföljning

Har hanterats enligt 2012 år framtagna rutiner[82] för uppföljning av regionala bidrag till stiftelser, föreningar och bolag där bidragsmottagaren följs upp genom redovisning av; ekonomiska sammanställning, aktiviteter som genomförts för landstingets erhållna bidrag, projekt som har startats, pågår eller har genomförts av landstingets bidrag samt genom att ange bidrag som erhållits från annan bidragsgivare än Stockholms läns landsting.

Övriga stiftelser beviljade med verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidrag stiftelser kulturnämnden

Stiftelser som beviljats verksamhetsbidrag från kulturnämnden. Stiftelserna är inte fullt finansierade av kulturnämnden och inga bundna avtal finns. Bedömning av eventuellt bidrag och dess storlek görs från period till period dock maximalt upp till tre år.

Stiftelse	tkr	2017	2016	2015
Stiftelsen Ulriksdals Slottsteater		400	150	150
Stiftelsen Tensta Konsthall		250		

[82] LS 1212–1672, Regionala bidrag till stiftelser, föreningar och bolag.

Stiftelsen Parken (Marabouparken)	350		
Stiftelsen Moderna Dansteatern Skeppsholmen	600		
Stiftelsen KFUM Söder Fryshuset	450	1 080	1 080
Stiftelsen K. A. Almgrens sidenväveri & museum	750		
Stiftelsen Judiska Museet i Stockholm	350	315	305
Stiftelsen Färgfabriken	350		
Stiftelsen Finlands kulturinstitut i Sverige	370	340	325
Stiftelsen Filmstadens Kultur	200		
EIC Stiftelsen Eric Ericson Internationella Körcentrum	250		
Index – The Swedish Contemporary Art Foundation (ev.)	150		
Totalt	**4 470**	**1 885**	**1 860**

Verksamhetsbidrag stiftelser landstingsstyrelsen

Stiftelser som beviljats verksamhetsbidrag från landstingsstyrelsen.

Stiftelse	tkr	2017	2016	2015
Stiftelsen stora Sköndal		0	5	5
Totalt		**0**	**5**	**5**

Verksamhetsbidrag stiftelser tillväxt- och regionplanenämnden

Stiftelser som beviljats verksamhetsbidrag från tillväxt- och regionplanenämnden.

Stiftelse	tkr	2017	2016
Stiftelsen Biodynamiska Forskn. Inst.		0	62
Stiftelsen Håll Sverige Rent.		0	256
Totalt		**0**	**318**

Slutsatser och rekommendationer

Förekomsten av stiftelser inom Stockholms läns landsting är omfattande och avser, förutom de sociala och samhälleliga aspekterna, vid ett flertal även stora ekonomiska åtaganden. Idag finns ingen strukturerad eller samlad uppföljning av stiftelserna, inte heller finns koncernövergripande styrning för hur uppföljning av stiftelserna ska ske. Landstinget saknar därmed en enhetlig och transparant process för att bevaka och belysa samt öka inflytandet hos de juridiska personer som landstinget har engagemang och åtaganden hos.

Utifrån översynen har rekommendationer framtagits utifrån fyra delområden; allmänt, SLL styr- och ledningssystem, styrande dokument och övrigt.

Allmänt

- Tydliggörande i landstingets reglemente om respektive nämnds ansvar för stiftelserna.
- Tydliggörande av principer och ändamål kring val av styrelsemedlemmar och att premisser för dessas mandattid fastställs.
- Överväga relevans och grad av landstingets engagemang inom respektive stiftelse.

SLL Styr- och ledningssystem

Uppföljningen av stiftelserna bör ingå i landstingets styr- och ledningssystem med underliggande uppföljningsnivåer utifrån respektive stiftelses art.

Genom att ingå i landstigets styr- och ledningssystem:

- synliggörs stiftelserna som ett åtagande inom landstinget
- skapas transparens och tydlighet
- synliggörs mål, åtaganden och aktiviteter
- strukturerad och samlad uppföljning
- uppföljning sker per automatik hos och av ansvarig nämnd
- rapportering sker enligt gängse rutiner (tertial och år) till landstingsstyrelsen
- minskad risk för störningar i kunskapsöverföringen vid omorganisationer, struktur- och personalförändringar.

Styrande dokument

Inkludera stiftelser i landstingets styrande dokument, till exempel reglemente, tillämpningsanvisningar och ekonomihandbok.

- Förtydliga landstingets lednings- och uppföljningsprocess kopplat till stiftelser.
- Förtydliga nämndernas åtaganden kopplat till stiftelserna.
- Förtydliga förutsättningar för nämnder med ansvar för stiftelser där fastigheter/byggnader ingår:
    - att uppföljningsrutiner avseende fastigheter är kända och tillämpas
    - att befintliga uppföljningsrutiner avseende renoveringsprojekt är kända och tillämpas
    - att ha controllerfunktion med särskild kompetens inom detta område,
    - att alternativt ansvara för att ett samarbete med Locum inrättas för att säkerställa den särskilda kompetensen.
- Förtydliga interna samarbetsformer.
- Förtydliga externa samarbetsformer och uppföljning, i de fall som landstinget har delat huvudmannaskap.
- Förtydliga ansvarsöverlämnande mellan nämnder.
- Förtydliga diarieföring, så att struktur upprättas och aktualiseras.

Övrigt

- En uppföljning förordas göras av nämndernas framtagna rutiner för att följa upp att uppföljningen har implementerats, att rutiner är kända och tillämpas.
- En översyn förordas göras av övriga ideella organisationer, intresse- och medlemsföreningar där landstinget har ett betydande inflytande, åtagande eller ägandeandel.
- En översyn av bidragsprocessen i övrigt.